

IZ SLOVENSkih NASELBin.

Joliet, Ill., 11. avg. — V nedeljo bomo obhajali lep praznik, Marijino vnebovzetje. Ta praznik se imenuje tudi "Velika Gospojnica", seobno v govorici koroških Slovencev, in to zato, ker je praznovana Marija "velika Gospa"; in imenuje se tudi "Smaren" in sicer "Veliki Smaren", po latinski besedi "Sancta Maria". To je najslavnejši god in praznik Marijin. V naši stari domovini ga povsod slovesno obhajajo, zlasti tam, kjer se dvigajo cerkve in cerkvice Materi Božji v čast, in teh je brez števila. Ena najslavnejših cerkva Mariji posvečenih je bila romarska cerkev na Sveti Gori na Gorškem; ali danes je ta cerkev razdejana po zemlje lačnem sovražniku, ki pustoši slovenska brda ob zeleni Soči. Zato bodo letos tudi iz naših slovenskih src tem bolj goreče puhtele molitve in prošnje k Mariji, tolažilni žalostnih, da tudi Ona pomore naši stari domovini do srečnejše bodočnosti!

— Gospa Mary Srebrnjak iz Calumeta, Mich., soproga tamošnjega gostilničarja g. Josipa Srebrnjaka, se je danes povrnila domov po osmrednem bivanju v Jolietu, kjer je obiskala svoje sorodnike in prijateljice. Pred svojim odhodom se je gospa izrazila jako laskavo o gostoljubnosti, ki jo je našla tukaj v slovenskih hišah, in o lepem napredku naše naselbine. Oglevala si je vse naše in sploh jolietске zanimivosti. Predvsem je občudovala velikost naše slovenske cerkve sv. Jožefa, našo novo župniško šolo, stanovašnice naših č. šolskih sester ter novo župnišče, katero ji je podrobno razkazal Rev. John Plevnik. Nadalje si je ogledala tiskarno Am. Slovencev, potem veliko poslopje Slovenian Liquor Co., kjer sta ji bila kažipota g. Frank Završnik, potovalni zastopnik iste, in g. Anton Nemanich, ki je v svojem avtomobilu spremljal gospo med drugim tudi do državne pokorilnice (penitentiary), kjer so ji razkazali vse prostore in podrobnosti. Oglevala si je nadalje sestriški samostan sv. Franciška povodom njegovega zlatega jubileja, Dellwood park itd. Gostoljubno sprejeta je bila tudi v hiši g. Josipa Sitar, našega dobro znanega trgovca, potem v družini g. Geo. Malovrha, našega organista, in še po pre mnogih drugih rojakih in rojakinjah. Vsem izreka tem potom iskreno zahvalo in kljice: Na svidenje — v Calumetu!

— G. Charles Rački, znani risarski umetnik, se je podal za nekaj časa v Eagle River, Wis., kjer dela za neko tamošnjo družbo. Tem potom pozdravlja vse svoje prijatelje.

— G. Josip Stukel je bil zadnje dni imenovan za policijskega zdravstvenega nadzornika (Police Health Inspector) in je zdaj v službi pri mestnem zdravstvenem komisarju dr. Higginsu. Tem potom naznanja gospodinjam, da mora vsaka imeti posebno "bakso" za smeti in odpadke pred svojim stanovanjem, da se tako zabranijo razne nepravilne v zdravstvenem oziru. Dr. Higgins je izdal strogo odredbo glede "bakse", ki mora imeti pokrov.

— Iz Montane je prejel g. Jos. Stukel pismo od svojih čveterih sinov, ki se nahajajo na svojih farmah pri Harlemu in se počutijo prav dobro. Letina bo baje lepa. Nahajata se tamkaj med drugimi tudi g. Jakob Bluth in g. John Zimmerman, bivša Jolietčana.

— Trije kaznjenci so utekli v nedeljo zvečer s kaznišnice farne. Bili so člani "častnega krdela" kaznjencev iz jolietске državne kaznišnice. Vrši se preiskava. Odkar je bila otvorena "častna farma", to je, izza dne 10. febr. 1914, je uteklo že trinajst "častnih kaznjencev", ki so vsled legega vedenja v kaznišnici uživali na farmi precejšnjo prostost. Izmed ubežnikov sta se dva prostovoljno vrnila, dva sta ujeta.

— "Kraljice" za parado Delavskega dne se že oglašajo v kolonah jolietскеga časopisa. Oglašajo se za kontest seveda. Med njimi je doslej Miss Nettie Strametz, hči pokojnega godca, znanega jolietjskim rojakom.

— Vremena še vedno nimamo letnega. Nagiba se bolj na mokro in vlažno, zato je nevarno v zdravstvenem oziru. Da se obvarujete vročinske bolezni in sličnih nepravil, pijte samo prekuhan vodo, pravi dr. Higgins, mestni zdravstveni komisar.

— Z delom za tlakovanje North Chicago streeta so zadnje tedne resno pričeli. Cesto bodo dvignili do vodovodne višine z delom ceste v notranjem mestu. Tlakovana bo z opekami.

— Kot naslednik E. M. Alena, ki je odstopil kot ravnatelj državne kaznišnice, je predlagan med drugimi Dr. M. W. Cushing, našim rojakom dobro znani zdravnik.

Cleveland, O., 9. avg. — Prosim za malo prostora v mi priljubljenem listu. Kakor vsakega človeka zanima uspeh in napredek naroda ali kake organizacije ali posameznika, tako tudi mene. Pa ne samo uspeh in napredek, ampak še več. Kakšen pa vendar! Strašanski uspeh in napredek! Pa kje vendar

ta strašanski uspeh? I no — pri jugoslovanski ligi! Tako je pisala Cl. A. o zadnjem jugoslovanskem shodu: "strašanski uspeh in napredek!" Kako pa to, da je kar strašanski uspeh in tisoč glav navzočih? Zato, ker Slovenska liga bolj stoji in počiva in ker slovenski ligasi nimajo dosti uspeha, so pa dobili nekega Srba, da jih je prišel razočarati in razložiti svoje misli. Kod navada ligašev, je na shodih le Avstrija na protokolu in vlada in tudi "stari sivec" in tako dalje, in potem pa še sloboda in srbsko bratstvo pride na vrsto in Slovani in ko se konča, pa spet od konca. Cl. A. pa piše: strašanski uspeh!

Kakšen uspeh pa je to, ako se samo kritizira na shodih zoper Avstrijo in avstrijske narode tu v Ameriki, dočim se morajo mučiti in boriti Avstrijci za obstanek Avstrije in njenih narodov! Koliko pa koristi avstrijskim Slovanom in Avstrijcem liga, ko še zanjo ne vedo! Kako bojo pa tisti frakirji ligaški tu v Ameriki osvobodovali avstrijski narod? Tukaj se govori in piše kar hoče, ali je brez koristi; ako nimate straha, le tje na vojno se podajte v Avstrijo, bomo potem videli, kaj znate in koliko zamorete pomoči do svobode avstrijskim Slovanom. Samo tukaj zabavljati je brez veljave in brez "strašanskega uspeha". In pa ni li Srbija sovražna proti Avstriji? Ali ne gredo Srbi v boj, da bi usmrtili avstrijske vojake, med katerimi je največ Slovanov? Ali ni potem čudno, da tukaj se bratijo s Srbi in jih dobivajo, da pomagajo že breznačajnim zasramovati in zaničevati že itak uboge avstrijske narode? Ali je to napredek in uspeh, ako bo sovražnik Avstrijce še povrh zasramoval? Kaj imo in hoče Srb v Avstriji? Ali je to delo za narod? Kako se morem jaz bratiti s Srbi, ako bom zaničeval rodne brate Slovence in Avstrijce? Ali niso prej in prvi brati Slovenci kot pa Srbi? "Doli z Avstrijo in njenimi narodi", to je geslo lige, ker ligasi in ligaški časopisi vedno vpijejo to. Ako žele pogin in propad Avstriji, tako seveda tudi vsem narodom njenim. Z ligo ne bo nihče osvoboden.

Da pa ne bo kedro reknel, da ni res, povem to: Ko je bil vseslovanski koncert v aprilu, so darovali čez 400 dol. avstrijski Slovani in Slovenci, in to okrog 7 dolarjev so darovali Srbi. In to svoto, izvemši stroške, so darovali avstrijski podamiki za srbski Rdeči križ! In niti centa ne za avstrijske reveže! Vprašam, dragi ameriški Slovenci, ali je to narodno delo? Ali je to delo usmiljenja? Ali je to delo organizacije, ki pravi "za svobodo naroda"? Ali je to delo izobraženih in skušenih mož? Ali so si pa sami krivi avstrijski narodi, Slovani vojske, ko jih ameriški Slovani ligasi prezirajo, zaničujejo s tem, da se jih v največji potrebi ne usmilijo niti z lepo tolažilno besedo, kaj šele s kakim centom, dočim se Srbom drži roka naklonjenosti?

Zatorej rečem: Le proč od takega preziranja naroda in proč z ligo! Zakaj se ni pa liga ustanovila v ta namen, da bi se beđa lajšala, da bi skrbeli za pomoč vsak narod svojemu narodu in ne samo za "preziranje in zaničevanje" tega ali onega naroda? Pa vsi skup in ne samo "ta kunštini" in "ta zavedni", ampak tudi prijimi, ki je pa tudi gotov vspeh med njimi! Ako ne bi bila srbska vlada zapletena v umor Fran Ferdinanda, ne bi bilo to strašno gorje narodov. In sedaj pa še Srb kritizira proti Avstriji in razočarava ljudi s svojimi historijami! Da pa Cl. A. igra glavno vlogo je umevno, ko piše, kako so pohvalno pisali angleški časopisi o Jugoslovanskem shodu. O ja, tudi kakor je bilo naznanjeno. Jaz pa mislim, ko bi amer. vlada vedela, da se kritizira čez vlado, šunta ljudstvo na sovražnost, ne bi dopustila tahi shodov. Veliko čudo sem tudi čital v Maleriki, da avstrijski vojaki se bore samo za Dunaj, in cesarja, dočim se bore Srbi, Rusi, Francozi in Anglezji le za avstrijske Slovence. Ja sakrabo! kaj se vse zgodil! Sakramiš če je pa to resnica, potem grem pa prec v rusko Sibirijo, da premagam na Dunaju "stareca". To bo zapisano na platnicah zgodovine vojske. Kakor sem tudi čital v že omenjenem listu, da imajo v Londonu konferenco, kako bojo po propadu delili avstrijske dežele! O yes! Saj se pa vidi, kako razpada Avstrija s svojo zmagalo!

Ko se je vojna začela lani, so prec protestirali sociji proti Avstriji. Zakaj pa zdaj ne proti Italiji, ki bo še največ gorja, robstva in škode napravila? Kakšen vzrok je imela Italija napovedati vojno? Ali so protestirali Labi proti vladi? Ne! Pri tem vidimo, kako narodi med seboj in z vlado drž. Jaz vidim Ruse, Srbe, Francoze, Nemce, pa ima voljo za svojo državo in ji želi zmage, edino le nekateri Avstrijci vpijejo: "Doli z Avstrijo!" Koliko bo imel koristi tak človek, ako propade Avstrija? Kam bi se podal tak sramotilec, ako bi se pripetila v Ameriki enaka usoda, kot je v Evropi, kar Bog čuva? Ali v Sibirijo, če ve zanjo, ali v Srbijo?

Svoječasno sem čital tudi v Cl. A. da Rusija ne želi nikakršnega ozemlja od Avstrije, samo Slovence osvoboditi. O šur! Kakor Slovenska liga

— samo denar vkup! Vemo pa, da je zato šel v vojsko Rus, da bi si podjarmil Avstrijo. Mar mu ni pa nič za ruske Slovence, se manj pa za avstrijske. To se vidi, ko jih tako pošilja v boj kot drugi, in nič boljši ni kot drugi. Cesarstva so vsa enaka, vsako za svoj profit gleda. Ljudstvo pa povsod enako trpi.

Čital sem tudi v C. A. dopise, v kojih dopisniki celo apelirajo na Slovence, zakaj da ne pristopijo v ligo! Oh, te uboge reve, sem si mislil. Če ste vi pri brezpomembni ligi, kaj mislite, da se mi ne zavedamo, da z ligo ne bo nič svobode?

Cl. A. je tudi pisala, da na slovensko-srbski shod vsak zaveden Slovan, Slovenec! O šur! Samo ko bi vedeli pravo zavednost. Kakor je pa razvidno iz omenjenega lista, je pa samo tisti zaveden in napreden, ki v njen rog trobi, vse druge je pa nazadnjaško, srednjeveško! Vsaj tako je pisala lansko leto, za časa tukajšnje borbe. Velepomemben članek sem čital v Maleriki o zavednosti pod naslovom "Kaj hoče liga". Tam se je obrekovalo, spakovalo, zaničevalo napram po imenu znanem sociju E. Kristanu, kakšne je, kako hodi, kako gleda in sploh ves opis, in to pod naslovom "Kaj hoče liga". Če pa pomislimo, zakaj vse to obrekovanje, pa piše naprej, da zato, ker je Kristan zoper ligo!

Omenim še to, da ni moj namen zagovarjati Avstrijo ali kako državo, ker to bi bilo neumestno. Država si pomaga kakor hoče in ljudstvo se mora pokoriti vladi, pa naj bo že ta ali ona vlada ali država, ko so vse enako stroge, zakonodajske. Pač pa le za narode, ki se morajo boriti, da bi se ne prezirali, pač pa pomagati jim v skrajni sili: to naj bi bilo geslo ameriških Slovencev in Slovanov, vsaki svojemu narodu!

Končno pa želim ligi in ligarjem že skorajšnji začetek kabineta v prid osvobodjenja (in neoslobodenja, kot kaže), da bi se že skoro izbrali komiteji in se podali čez ocean v evropske velevalsti, da bi tam poprašali za svobodo Slovanov pri kraljih in cesarjih, da se bo videlo, da je res volja ligaških voditeljev, da bi pomagali bednim avstrijskim Slovanom! In kot častno nagrado 25 dol. bom daroval, ko bode te prvega Slovence osvobodili postavnih spov. Za Srbe ne dam ništa.

Srčni pozdrav čitateljem tega lista in zavednim Slovcem. J. Z.

La Salle, Ill., 10. avg. — (Kristanovim kadetom v album.) Cenjeno uredništvo: — Dovolite nam izpregovoriti nekaj besedij našim kadetom rudečih pulic internacionalce.

V Glasilu S. N. P. J. šte. 32. jurišči neki rudeči kadetek iz naše naselbine, kako vrlo se je obnesel izlet, katerega so priredili 25. julija tukajšnji rudeči internacionalci, na katerega so povabili tudi njihovega generalnega načelnika E. Kristana.

Kakor po navadi, tako je tudi tukaj se oglašil neki zgubljeni sin, ki se je preohjedel belega kruha tukaj v svobodni Ameriki, že v rudeče pobarvanem "Glasilu" S. N. P. J. in zavel svoje besede v javno laž.

Zakaj zavijaš svoje besede v kožuh laži? Zakaj ne govoriš to, kar je istina? Govoriš, da so nas zapodile čez ograjo (fence) velespoštovane soproge rudečih kadetov. Kdaj neki?

Zakaj ne govorite Vi rudeče-barvanči nikoli prave resnice? Ali nimate poguma, — ali se je pa sramujete? Če ga nimate Vi, imamo ga mi, in sicer toliko, da povemo tukaj javno celemu slov. narodu, da je Vaš rudeči papež pruske internacionalce E. Kristan naletel na nepričakovano smolo in sramoto v La Salle, Ill.

Več rojakom po širni Ameriki je znano, kako je ta rudeči papež imel neko ustanovljeno delavsko zvezo v Trbovljah na Spd. Štajerskem, ter tako nabiral denar, kot prispevke za v pomoč njegovi agitaciji, ter zagotovil, da bode tamošnjim premogarjem izvojeval boljše bodočnost; v slučaju, da ne bi, jim pa bode povrnil sam ves ta denar, kar so mu ga dali ubogi premogarji, katerega so v potu svojega obraza težko zaslužili globoko pod zemljo. Za svoje pomagaje ali uradnike je imel nekega Mlakarja in nekega Šulcna, on sam pa je bil načelnik.

Taka dva rojaka se nahajata tudi v naši naselbini, katera je opeharil, in sicer prvega za 20 kron in drugega za 10 kron, katera dva potrjujeta (tukaj s svojim lastnoročnim podpisom: Ludvik Urbajs, Anton Barlič.

In 25. julija jo je ta krivi prerok primahal že z obrito kozjo bradico kot glavni govornik na socijalistični izlet v La Salle, Ill. In za nekaj časa stopi na tam nabajajoči se voz, da začne svoj govor. Ko spregovori nekaj besedij, da on gleda za koristi delavcev, zavrišči medklice rojaka L. Urbajsa: "Lažnivec, kaj lažeš, da ti gledaš za korist naš delavcev! Ali se ne spominjaš več, kaj si z nami naredil v Trbovljah, kako si nas oskubil za težko prislužene novce in potem izginil iz Trbovelj, kakor kavra na vodi?"

Seveda, takoj nato je nastopila telesna straža rudečega papeža, sestavljena iz rudečih kovačev, komijev, šuštarjev in tesarčkov, broječa okrog pol ducaeta mož, in žugali so, da naj rojak L. Urbajs molči. Zatem začne gospodine Kristan zopet nadaljevati svoj govor. Ni pa preteklo par minut, in že zopet zavrišči medklice rojaka A. Barliča, kateri ga

tirja za 10 kron, za katere ga je gospodine Kristan oskubil v Trbovljah. Zatem nastane ogromen smeh. Gospodine Kristan stoji ves osupel, zaliti v rudečico, ter ne ve dobiti prave strune, kako bi si pomagal iz zadrege, ki ga je tako nepričakovano doletela v La Salle, Ill.

Tebe, vrli poročevalec "Glasila" S. N. P. J., katerega ste zavili v rudeči kožuh internacionalce, pa vprašamo: Zakaj nisi še tole privezal, ki je pribita resnica, k tvoji izmišljeni kloboši!

In javno povemo tukaj, da še vedno smo se držali resnice, in se je še tudi bomo vedno, ker ona je nam najboljša in najdražja svetinja, za Vas pa svetinja je laž.

Laž je, da smo bili prisiljeni zapustiti Vaš izlet, po navalu vaših rudečih soproge.

Pribita resnica pa je, da šli smo sami prostovoljno, ker za nas poštene sinove slovenskih mater je pregnusno in nečastno, biti v taki izprijeni družbi rudečih propalih kadetov.

Vsa dela g. Kristana, vašega rudečega papeža pa pričajo in najbolj ona iz domovine, kaj da ste Vi, — in kaj da je on!

Capito?! J. J. in A. C. in A. Š. in A. K.

IZ VOJNEGA DNEVNIKA RAČUN-SKEGA PODČASTNIKA 17. PEŠPOLKA.

(Konec.) Zvesta ljubezen. — Smrt poročnika Starka.

Pot nas je vodila skozi neki log. Ko pogledam naokrog, opazim Rusi, ki je ležal na tleh, kakor bi spal. Bil je videti boljši človek. Na roki je imel lepo zapetnico z uro in nosil je fino perilo. Ležal je po strani, glavo je imel naslonjeno na desni roki, v roki je pa držal sliko. Pogledal sem; bila je ženska slika z eno-do dvoletnim otrokom. Zgoraj na sliki je bilo zapisano: Zadnji poljub. Razsodil sem tako, da se je nesrečnih v smrtih mukah tolažil s to sliko, jo zadnji poljubil in izdihnil. Imel je na prstu poročni prstan, torej je predstavljal slika njegovo soprogo z detetom. Pa ni bil to edini Rus, ki je ležal tod, marveč samo eden izmed stotin, ki so vse naokrog pokrivali tla. A tudi naših je veliko padlo. V teh gozdih je padel tudi rezervni poročnik Stark od naše stotnije. Ko sem prišel k stotnji, so mi povedali, da je ravnokar padel, zadet v src. Zadnje njegove besede so bile: "Moja ljuba, uboga žena! Poročnik Stark je bil plemenit častnik in blaga duša. V svojem dnevniku ga omenjam zato, ker se je vedno zanimal za moje otroke, četudi jih ni poznal ter mi je dal celo male svote, da jih zanje naložim v hranilnici. Tako je ostal od šestih častnikov, ki so bili 13. avgusta odšli iz Ljubljane na bojišče, le še poročnik Božič. Na tem kraju smo ostali le še nekaj dni.

Na umikanju. — Ruska bojzaljivost.

13. septembra krog poldveh ponoči, ko je bilo nebo najlepše okrašeno z zvezdami, pride povelje, da kolikor mogoče mirno in tiho nastopimo umikanje. Kaj je to? se vprašamo. Saj so naše pozicije imenitne. Toda povelje je povelje. Tiho in v največjem redu zapustimo kraj, kjer smo prebili šest dni in noči v najhujšem ognju.

Čez dan se je pooblačilo. Dež je jel padati. To nas je dirnilo zelo neprijetno, ker smo imeli doslej ves čas lepo vreme. Kmalo za nami se začno pomikati druge čete. Naš polk je imel povelje, da krije umikanje. To je bila težka naloga. Rusi so drli za nami z vsemi tremi vrstami orožja. Sprejadj so bili kozaki, za njimi pelota in potem topništvo. Precej onstran Grodeka, kaka dva kilometra od mostu, se ustavimo. Sovražnika je bilo za nami ko listja in trave. Od takrat Rusov ne smatram za pogumne; kajti ko bi bili to mi, bi jim jo bili drugače zagodili, nego so jo oni nam. Kakor hitro smo se ustavili, so se tudi oni in niti poizkušali niso prodirati. Kuhinje smo postavili kak poldrug kilometer za bojno črto. Dobili smo strogo povelje, da se branimo z vsemi močmi do zadnjega. Rečeno je bilo: Danes je nevaren dan. Naš polk je sam. Pomoči ne moremo dobiti. Braniti se moramo torej sami in izrabiti v to vse sile; saj je polk štel le še malo ljudi. Naš nadporočnik je vse potrebno odredil. Na polje ob cesti smo spravili kuhinje in municijske vozove, krog pa postavili straže. To ni bila lahka reč, kajti pri vsaki kuhinji je le en sam kuhar ali k večjemu dva, potem voznik in računski podčastnik. Pri municijskem vozu je samo voznik. Voznik seveda ne sme zapustiti konj, zato smo ostali za strogo samo podčastniki in kuharji. Po možnosti se je uredilo in začelo kuhati.

Tema je pokrila zemljo in nas zavila v neprijeten položaj. Paziti smo morali posebno, da bi nas ogenj v kuhinjah ne izdal sovražniku. Sedel sem poleg kuhinje, stisnil med kolena nabito puško in napenjal uho, da bi takoj vjel vsak sumljiv šum. Vse je bilo mirno. Vsak je prežal kakor lev na roparskem pohodu. Slišati je bilo veččinoma le kuharje, ki so se sukali krog kuhinj, lomili drva in skrbno pripravljali hrano za v bojni črti ležeče moštvo. Krog polnoči je vse gotovo. Treba je peljati v bojno črto; a vsak je moral šele poiskati svojo stotnijo.

Med potjo smo morali biti seveda pripravljani na vse. Jaz sem imel srečo. Moja stotinja je ležala ob cesti, nekaj levo, nekaj desno. Tiho bi morali iti, toda kuhinjski voz ropoče in tega ropota ni mogoče preprečiti. Ko sem jel deliti jed, so mi dejali nekateri vojaki: "Gospod narednik, danes nam zadnjikrat delite menažo, jutri bomo vsi mrtvi." Kak drug je zopet menil: "Pa se najejmo še enkrat, preden gremo raketom žvižgat!" Seveda to niso bili izrazi strahu in obupnosti, marveč mirne odločnosti in zdravega humorja. Jaz sem rekel: "Nič hudega ne bo, fantje, saj si Rusi ne upajo naprej, dokler vidijo le enega od nas!" "Tako je!" mi pritrdijo; neki star Janec pa še pristavi: "Toliko jih je, da bi nas lahko pohrustali za malo južino, pa si še ganiti ne upajo." Vsi se veselo nasmejejo.

Menažo so dobili že vsi navzoči vojaki, a vseeno mi je še veliko ostajalo. Vprašam, kje je moštvo? "Nekaj jih je na stražah spredaj," so mi odvrnili. Tudi preko teh še veliko ostane, sem si mislil; jih pač ni več, naših fantov... Obrnil sem se in odšel nazaj na taborišče. Dež je neprenehoma padal po malem. Ko pridem na svoj prejšnji prostor, sedem zopet poleg kuhinje in čujem s karabinko v roki. Tu in tam me je premagala utrujenost, da sem nekoliko zasmrčal.

Strašne gališke ceste. — Ubogi konji.

Noč je minula brez vsake neprijetnosti. Kmalo pride povelje, da kretno dalje. Nebo so neprestano zastirali oblaki, iz katerih je venomer pršilo. Sedaj smo šele spoznali gališke ceste; kjer je bil prej samo prah, je sedaj valovilo brezdnanje blato. Od tega dne sploh nisem imel časa, da bi si kaj zabeležil, dokler 26. septembra nismo dospeli v Syari. To je bil strašovit pohod. Sovražna nevarnost je (Nadaljevanje na 5. strani.)

Urada telefon Chicago 100 Stanovanja telefon Chicago 3847 JOSIP KLEPEC JAVNI NOTAR 1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

FIRE INSURANCE. Kadar zavarujete svoja poslopja zopet ogenj pojditte k ANTONU SCHAGER North Chicago Street v novi hiši Joliet National Bank

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704 Uradne ure: 9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m. Ob nedeljah od 10. do 12. Dr. S. Gasparovich Dentist :: Zobozdravnik Joliet National Bank Building 4th Floor, Room 405. JOLIET, :: ILLINOIS.

CHARLES D. DIBELL ADVOKAT—LAWYER Soba 503 Woodruff Bldg., Joliet. Kadar imate kaj opraviti s sodnojo obrutite se k meni. Govorimo slovenski jezik! Kolektujem in tirjam vsako vrstno delovno. Ali pa se oglašite pri M. J. TERDICH, 1106 Chicago St.

Na želodcu bolni — Gotovo, da že dolgo iščete olajšbe. Ne dajte se prevarati. Ne poskušajte. Rabite Severa's Balsam of Life (Severov Živiljski Balsam) ter bote kmalu opazili njegove kreplive in tonične kakovosti. Posebno se priporoča pri zdravljenju neprebrave, težke prebrave, zapake, ponavljajoče mrzlice in otrplih jeter. Okrevanci, stari in slabotni ljudje bodo tudi našli njegovo rabo zelo koristno. Cena 75 centov. Čitajte, kaj nam je pred kratkim pisala ga. Mart. Page, iz Moquah, Wis.: "Zahvaljujem se vam za Severov Živiljski Balsam. Trpela sem na želodcu, ter sem bila zelo slabotna, ter nisem imela nobene slasti. Potrabila sem eno steklenko Severovega Živiljskega Balsama ter so vse te neprijetne izginile. Prosim objavite moje pismo v časopisih v korist vaših tistih, ki enako trpijo."

College of Saint Thomas SAINT PAUL, MINNESOTA pod kontrolo in vodstvom nadškofa Irelanda. CATHOLIC MILITARY COLLEGE Collegiate Commercial Academic Preparatory Zdrava duševna in telesna vzgoja. Sedemsto štirideset dijakov iz štirindvajsetih držav je bilo tu lanko leto. Za nadaljna pojasnila in katalog pišite na Very Rev. H. MOYNIHAN, D. D. President

Iz malega raste veliko! Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po 3%—tri od sto—3% na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade. Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank JOLIET, ILLINOIS Kapital in rezervni sklad \$400,000.00. ROBT. T. KELLY, pred. CHAS. G. PEARCE, klad.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Duhovske vesti. Podeljena je župnija Boštanj ob Savi č. g. Engelb. Rakovec, kaplan v Ribnici. Premešeni so č. gg.: Ivan Borštner, župni upravitelj v Sent Lenartu za žup. upr. v Novo Oslice; Josip Klopčič iz Kamnika za žup. upr. v Sent Lenart; Fr. Govekar, prefekt v zavodu sv. Stanislava v Ribnici; Ivan Sever iz Koroske Bele v Moravce; Anton Zalokar iz Brezovice v Črnomelju; Josip Markič iz Preddvora v Horjulju. Namešeni so č. gg. semeniški duhovniki oziroma novomašniki: Ivan Dežela v Predvorju; Franc Vavpetič na Kor. Beli; Ivan Vindišar v Kamniku; Franc Učar na Brezovici.

Vojni kurat g. Janko Cegnar, ki je bil obolen na pegastem legarju, se je oglašil iz neke bolnišnice na Ogrskem. Spročaja, da gre ravno se za nekaj časa v bolnišnico na Dunaj in potem bržkone domov.

Splošna draginja — piše ljubljanski "Slov." 21. jun. — je tako pritisnila, da bi vsekakor kazalo jo ublažiti, kajti sicer se je bati, da naraste tako, da je kljub dobri letini ne boče moči zmagovati. O moki, kruhu, žitu sploh, usnuji i. dr. niti ne govorimo, ampak naj služijo v dokaz vsakdanja tržna živila. O cenah teh, istohat vsakdanjih, nepogrešljivih potrebščin smo se informirali in dobili sledeča pojmasila. Tako je veljal, odnosno se je zahtevalo 10 minut teden v obče n. pr. golob 1 K 20 vin, kokoš 5 K, boljše petelin 6 K, par piščancev, kakor golobčev velikih 5 K, kilogram kostruna 2 K 80 vin, kg kozlička 3 krone, teletina 3 K, 3.20 K, sveža svinjina 4 krone, govedina 4 K, cene masti se pa itak skoraj od dne do dne dvigajo, kakor mesnina sploh. Češnje so hoteli prodajati liter po 40 vin, a so šle vendar na 24 vin, jajca s opridržala maksimalno tarifo komad 12 vin. in sedaj! Novi krompir liki orehi debel okoli 20, stari okoli 6 komadov za 10 vin. Zelenjava je pač nekoliko cenejša, a vendar občutno dražja, kakor sicer. Kumare 50 vin, komad, kolerabce 3 za 10 vin, rdeče jagode posodica 40 vin, borovnice liter 20 vin, itd. itd. Pri tej draginji trpi vse, ker ljudje takorekoč drug drugemu draže. Ali res ni mogoče pametne ureditve?

V bojih ob Dnjestru je padel dne 12. junja Viktor Kozina, rojen leta 1884, na Viču. Bil je vojak 17. pešpolka ter je bil sedaj že tretji na bojišču.

Padel je na italijanskem bojišču znani ljubljanski plakater Peter Matejčič. Vstopil je kot navdušen vojak že začetkom vojske prostovoljnih v vojno službo. Padel je 5. jul.

Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil podpolkovnik 17. polj. Hugo Ventour pl. Thurman. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: ritmajster 5. trenske divizije Josip Vodopivec, poročnik-prov. častnik 17. pp. Ivan Novak in nadporočnik 7. polj. havb. p. dr. Aleksander Sajovic. Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil polkovnik zdravnik dr. Ivan Korže, vojna bolniča št. 54. Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 27. dom. p. Mihael Levec.

Prvi laški ujetnik umrl v Ljubljani. V Ljubljani je umrl Anton Comentale, vojni ujetnik, vojak laškega pešpolka št. 30.

Iz Cerknice. V nedeljo 13. junija in v ponedeljek je imela cerkniška dekanija pohobnost za zmago in skorajsanji mir pri Sv. Križu pri Ložu. Udeležilo se je okrog 1400 vernikov iz vseh župnij v dekaniji.

Dr. France Stele piše 28. aprila t. l. zdrav iz ruskega ujetništva. Nahaja se (kot častnik udini) v neki vasi, imenovani Selo Manilovo. St. Bolotnoe, gubernija Tomsk, Sibirija.

Italijani blizu Bohinjskega jezera? Poročevalec "Reichspost" poroča, da italijanska vojska, da so že bližino Bohinjskega jezera. To poročilo skoraj gotovo ne bo pravo, ker dohod do Bohinjskega jezera branijo od primorske strani mogočne gore, ki so bile od naše strani gotovo dobro zavarovane.

Vojaška nesreča v Novem mestu. 27. maja je 25 letnemu Niku Popoviču iz Popovičev padla vojaška čepica iz železniškega voza. Vlak se je že pokapal, pri tem pa je tako nesrečno padel, da mu je noga prišla pod kolo. Nogo je zdrobilo in so mu v novomestni bolnišnici amputirali pod kolenom. Novomeška občina bo za Popoviča nabirala prispevke za umetno bolnišnico in se uči pisati; je zelo spreten in dobrodušen.

Pozdravi našli vojakov. Iz Ljubljane na Češkem: Prisrčne pozdrave pošiljamo rojakom primorski, kranjski in štajerski Slovenci, ki stražimo

Ruse v tukajšnjem ujetniškem taboru. V imenu vseh: Mihael Mirnik.

Neznosna draginja drv. Dne 6. jul. so na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani drva cenili in tudi prodajali seženj do 37 K, a 7. jul. jutraj so jih pa že držali po 42 K.

Imenovanja. Major je postal stotnik 5. dom. p. Josip Svetič. Stotniki so postali nadporočniki: Ivan Rojnik, 27. dom. p.; Rudolf Ukmar, 3. dom. p.; Josip Neschnmach, 27. dom. p.; Ernest Majcen, 27. dom. p.; Ivan Orehek, 27. dom. p.; Franc Benkovič, 23. dom. p. in Oton Wisjak, 26. dom. p. Za nadporočnika je imenovan poročnik Leon Lindtner, 26. dom. p.

Umrl so v Ljubljani: Andrej Matič, pešec 23. domobranskega pešpolka. — Sandor Drany, pešec črnovojniškega pešpolka št. 17. — Marija Klina, mestna uboga, 80 let. — Edvard Knapfl, rejenc, 22 mesecev. — Fran Rohaček, pešec 8. pešpolka. — Marija Tekavec, kuharica, 37 let. — Peter Maurer, pešec 6. pešpolka. — Nikola Markota, pešec 4. bosn.-herceg. pešpolka. — Janez Ježek, dninar, 36 let. — Ahmed Pasić, pešec 4. bosn.-herceg. pešpolka. — Fabjan Waba, pešec 76. pešpolka. — Josip Kutscher, črnovojniški 42. pešpolka. — Peter Kaluža, posestnik sin. — Ludovit Toth, huzar 10. huzarskega polka. — Franc Lammer, četovodja domobranskega pešpolka št. 26. — Onofru Kalista, delavec-črnovojniški. — Mihajlo Kovačić, pešec 4. bosn.-herceg. pešpolka. — Juri Balan, pešec 64. pešpolka. — Marija Sever, šivilja, 20. let. — Milan Jovičič, pešec 70. pešpolka. — Neža Jug, kajzarjeva hči, 39 let. — Anton Dolenc, delavec, 31 let. — Jakob Papler, kamnosek, 73 let. — Marija Kralj, mizarjeva hči, 5 mesecev. — Helena Marinč, hiralca, 36 let. — Lucija Bizjak, bolniška sestra (28 let. — Anton Fojt, črnovojniški 8. pešpolka. — Vencelj Kanka, topničar 40. topničarskega polka. — Josip Koncija, krojač 45 let. — Daniel Grošelj, rejenska, 2 dni. — Anton Miloh, črnovojniški železniške varnostne stotnije. — Fran Stefan, pešec 8. pešpolka. — Istan Lakatoš, trenski vojak 15. trenske divizije.

Velika vsota denarja izgubljena. Posestnik in gostilničar Janez Kogovšek v Zaplani je ondan na svojem povratku z Vrhnike izgubil rdečo denarnico s 3600 K, in sicer dva bankovca po 1000 K, štiri bankovce po 50 K in 70 bankovcev po 20 K.

Izpred sodišča. Nečloveški soprog. Jakob Kotar, 57 let star, posestnik v Čatežu, je na glasu kot zelo surov in silovit clovek. Zlasti je grdo ravnal s svojo ženo, ki jo je ob vsaki priliki neusmiljeno pretepal. Kotar je vzel celo svojo ljubimko v iso za dekljo. Življenje Ivane Kotar je bilo potem pravcato peklo; pretepal jo je tako surovo, da je bila po več dni bolna. Svojo neverojetno nečlovečnost in surovost je pa obdolženec pokazal dne 3. junija t. l. S svojo ljubimko je popival v raznih gostilnah in se vrnil nekoliko vinjen proti večeru domov. Kakor ponavadi, mu je prinesla žena večerjo, a mož se je jel nad njo jeziti, češ da je jespren premalo zabeležen, nakaž jo je jel v kuhinji daviti, nato je poklical ženo v sobo, kjer jo je dvakrat udaril s sekiro po križu in s pestjo na tla pobil, nato je na tleh ležečo vlekil iz sobe. Žena, vrnivši se v sobo, je pokleknila pred moža, rekoč: "Jaka, odpusti mi. Saj ne bom več tako naredila." Obdolženec je pa plačal njeno pohlevnost na ta način, da jo je s koso dvakrat čez pleče udaril, vsled česar ji je desna roka popolnoma odpovedala. Revidca se je zgrudila na tla, na tleh ležečo je teptal z nogama in jo je pričel z neko palico pretepatvati, potem jo je pa vlekil zopet v vežo. Ko jo je nato dekla spravila za peč, jo je obdolženec vlekil na posteljo, kjer jo je zopet z usesom sekire dvakrat udaril po spodnjem delu života, nakaž jo je zvlekel za mizo. Tedaj se je pa uboga žena, katera je mogla le še stokati, na veznem pragu, do kamor je še sama opotekovaje prišla, na tla zgrudila. Od tu jo je dekla zopet peljala za peč, kjer je imela uborno ležišče. Živinski mož jo je pa zopet potegnil na tla ter jo vlekil v vežo čez prag, odkoder jo je sin spravljal nazaj v posteljo. Obdolženec jo je dvakrat udaril s sekiro po hrbtni, nakaž jo je pustil. — Uboga žena je postala nezavestna in tudi prihodnje dni se ni popolnoma zavedla, ni mogla ne govoriti in tudi ničesar zaužiti; ležala je kakor mrtva, dne 6. junija popoldne jo je pa rešila smrt nadaljnjih muk. Raztelesenje je dognelo, da je bila s topim orodjem s tako silo udarjena po glavi, da so ji počile žile, nastala je krvavitev, kar je povzročilo ortnenje možganov in s tem njena smrt. Obdolženec je izpočetka tajil dejanje, katerega je pa končno le priznal, češ, da je to storil v jezi zaradi slabega kosila in v pijanosti, da se pa na posamezne dogodke ne ve spomniti. — Izjemno sodišče mu je prisodilo 11 let težke čuje, poostrežene z enim postom in enim trdim ležiščem vsakih 14 dni.

Umrl so v Ljubljani: Peter Valenčič, hiralce, 39 let. — Mihael Borjula, pešec 6. pešpolka. — Stefanija Potisek, rejenska, 17 let. — Josip Podobnik, sin železniškega službenca, 4 mesecev. — Anton Juppa, korporal 35. pešpolka.

Umrl. V Št. Jerneju na Dolenjskem so pokopali posestnika in kolarja Janeza Tratnika.

Umrl so v Ljubljani: Stefan Krč, posestnik, 69 let. — Marija Klopčič, zaviračeva žena, 40 let. — Vera Ahčin, hči krojaškega mojstra, 6 mesecev. — Ivan Lugna, črnovojniški domobranskega pešpolka št. 27. — Istan Beti, pešec 10. pešpolka. — Ivro Radkošič, pešec 4. bos. herceg. pešpolka. — Josip Bakowski, pešec 1. pešpolka. — Fr. Pirc, prevoznik in posestnik, 52 let. — Albert Meissner, pešec 1. pešpolka.

ŠTAJERSKO

Pobegli proviantni častnik prijel. Dne 27. junija ponoči je orožniški stražmojster v Lučah, Jožef Nitsch, prijel nekega sumljivega moškega, ki se je izdajal za imejtelja posredovalnega urada v Gradcu Gottfrieda Fuchs. Izkazalo se je pa, da je aretiranec pobegli proviantni častnik 3. pešpolka nadporočnik Anton Kokot, ki ga je oblast že od decembra 1914 zasledovala radi tatvine, goljufije in begunstva. Pri njem so našli 5875 K gotovine, nabit revolver in druge vrednosti. Trikrat je poskušal na poti uti orožniku a se mu ni posrečilo.

Državni in deželni poslanec dr. Ivan Benkovič piše z južnega bojišča sredi julija "Slovenskemu Gospodarju": Pošiljam Vam iskrene pozdrave; zroč na vrhove Krna in predgorja, opazujem z ogrožene postaje veličastni topovski dvojoj. Lah strelja na vse pretege iz vseh topov, pa le redko zadene terno. Učinek večjih topov se opaža s prostim očesom na 12 km daljave. Velikanski stolpi dima se vidijo od daleč. Uro pred nami gori večje selo, pa tudi bližnja cveteča vas je že precej v razslu. Sovražnik skuša doseči tudi kolodvor in nas je s par bombnički motil parkrat pri delu, toda pred nami stoječa baterija je sovražnikom hitro "pogrontala" in jo v praz razpršila. Skoro pred očmi sovražnika se promet na kolodvoru nadaljuje, četudi deloma v območju sovražnega ognja. Dne 2. jul. je sovražnik vrgel par granat v neposredno bližino za odhod pripravljene sanitarnega vlaka; posledica: le par tukenj žep železniških tiri in par ubitih šip. Naše postojanke so neomajne, četudi pade včasih po tisoč granat dnevno le na par kilometrov širjave. Željno pričakujemo prihoda domačih čet, ki bodo branile rodno grudo. Sovražnik je spoznal v Slovencih in Hrvatih neprekosljivega protivnika.

Mlad doktor. Na dunajskem vseučilišču promovira doktorjem prava 16. julija neek mariborskega stolnega dekana mil. gosp. J. Majcena, član "Danice" g. Stanko Majcen, c. kr. namestniški praktikant v Gradcu in zdaj v vojaški službi kot rezervni poročnik.

Dva pionirja utonila. Pri vajah

na Dravi sta v Mariboru utonila dva pionirja.

Ljubljancan-duhovnik na Ruskem mašuje in spoveduje ujetnike. Od Kapela pri Radgoni poročajo: Iz ruskega ujetništva iz Skobelova v Turkestanu piše dne 14. sušca Ludvik Zver svoji materi: "S srčnim pozdravom Vam naznanjam, da sem še zdrav, samo vojni ujetnik sem. Tolaži me to, ker nas je par znanih skupaj. Drugega ne delamo, kakor uši koljemo. Imeli smo malo snega, pa premrzlo ni bilo. Zdaj je toplo, kakor pri Vas še poleti malokdaj. Praznike sem imel žalostne. Mislim, da jih še ne bom tako kmalu obhajal doma. Pri sv. maši že nisem bil od Stefanovega, pa takrat samo na pol, ker smo morali brž dalje. Danes sem imel zopet srečo. Maševali so nekdanji kaplan kapelski, č. g. Vladimir Cepuder. Oni tu spovedujejo Slovence. Pa ne vem, ali so ujeti, ali drugače sem poslani." (Op. poročevalca: Vojni kurat V. C. je tudi ujetnik.)

Umrl je v Gradcu 72 let star vpoškojni ravnatelj trbovelske premogokopne družbe Martin Terpotitz.

Prestavljen je major 87. pp. Novak Otmar k 27. pp.

Smrtna kosa. Iz Ponikve ob južni železnici. Po dolgi, mučni bolezni je umrl dne 8. jun. g. Jožef Zidanec, p. d. knez, v 81. letu svoje starosti.

Umrla je v Celju notarjeva vdova gospa Elizab Toplak.

Na severnem bojišču je padel Fr. Buzina, tiskarniški korektor iz Gradca.

Slovenski junak. V bolnišnici v Marmaros Sziget je umrl korporal 87. pešpolka 32 let stari posestnik Tomaž Pučkavec iz Vitjana na rani, dobljeni v boju za Lvov. Oženjen je bil s sestro g. prof. J. Kociperja.

V Čmureku je nagloma umrl lekarnar Emil Reicho. — Pri Sv. Stefanu pri Zusmu je umrl učiteljica gđ. Amalija Podpečan. — V Celju je umrla soproga poštnega nadoficijala Roza Natek. — V Gradcu je umrl graščak Ljudevik baron Wittenbach. Truplo so prepeljali na Vransko.

Naši ranjenci. Na severnem bojišču je bil pred kratkim ranjen kadet 87. pešpolka Andrej Klemenčič. Zdravi se v bolnišnici Des na Sedmograškem.

Umrl je v Gradcu brat ljubljanskega občinskega svetovaleca in lekarnarja g. Ub. pl. Trnkoczyja, lekarnar in posestnik g. Vendelin Trnkoczy pl. Zaskal.

Poročil se je dne 3. jul. v Brežicah gđc. Herta Schniderschitz, županova hči, z g. inženirjem A. Kolencem, zdaj c. in kr. nadporočnikom.

KOROŠKO.

Vojno odlikovanje. Nj. Veličanstvo presvetli cesar je imenoval izven ture majorja Boguslava viteza pl. Mihaliča za podpolkovnika v c. in kr. 7. pešpolku. Gosp. podpolkovnik Boguslav vitez pl. Mihalič je bil že meseca oktobra 1914 za njegovo uspešno in hrabro vedenje pred sovražnikom na severnem bojišču odlikovan z redom železne krone III. vrste. Njegov oče Franc Mihalič si je pridobil kot nadporočnik v bivšem c. kr. gradničarskem mejnem polku št. 8, zdaj c. in kr. pešpolk št. 70, za uspešno in hrabro vedenje dne 24. junija 1859 v bitki pri Solferinu enak red ter je bil kasneje povzdignjen v viteški stan. Gosp. podpolkovnik Boguslav vitez pl. Mihalič je neek magistratnega komisarja v pok. g. Jurija Mihalič, kateri je že bliž 40 let načelnik veterancev v Ljubljani.

Umrl je v Celovcu 37 let stari oženjen infanterist Stefan Puštaj.

Akademsko društvo slovenskih tehnikov na Dunaju naznanja, da je član Albin Hallegger dovršil tehniške študije iz stavbene stroke na dunajski tehnikski s prav dobrim uspehom.

PRIMORSKO.

K ujetništvu italijanskega kiparja Sartorio. Gorica, 10. julija. O priliki poizvedovalnih bojev ob Soči je bil med Kriminom in Gorico ujet italijanski rezervni poročnik kipar Aristide Sartorio. Vodil je močnejšo kavalerijsko patroljo, ki jo je presenetila in po kratkem boju zmagala avstrijska prostovoljska kolesarska patrolja pod poveljstvom četovodje Gostinčarja. Gostinčar je bil zato odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda. Sartorio je bil znan irredentist in d'Annunzijev pomočnik povodom vojne hujskanja.

Kralj vidi Trst. Neki laški pregovor pravi: "Chi si contenta gode", približno: "Kdor se zadovolji, se veselili." Na to mislimo, pravi "Koeln. Ztg.", če beremo "Tribunino" poročilo iz Vidma. Kralj Viktor Emanuel je že šest tednov na bojišču, da bi si o svoji Trsti; ker pa je bil ves doseđanji trud zastoj, je izrazil gorsko željo, da bi neodrešeno mesto vsaj — videl. Ker je nedaleč od Trsta vasica, odkjer se iz zvonika preko morja more videti Trst (zračna razdalja je samo 24 km),

tako je kralj pri zadnjem Salandrovem obisku povabil tega in vojnega ministra Zupellija, da stopijo v zvonik in se razvesele pogleda vsaj z daljine, ker zaenkrat še ne morejo bliž. "Tribuna" opisuje ta veliki zgodovinski dogodek z zvonikom stavkom: "Mučniško mesto je bliščalo, kakor da bi čutilo pogled kralja Italije in razdalje so izginile." Prav gotovo je moralo biti ta dan na laškem bojišču izredno lepo vreme in zato je mogel kralj z ministroma zapustiti zvonik ves zadovoljen. Trst so — videli. Morda je bilo to glavni namen Salandrovega obiska. — "Tribuna" pozabi povedati, ali je laški vojni minister Zupelli videl tudi svoje rodno mesto Koper. Op. ur.)

Življenje v Pulju. Dne 16. junija so se pričele zapirati kavarne, gostilne in trgovine v Pulju ob 8. uri zvečer. Tudi civilno prebivalstvo mora hoditi zdaj z vojniki vred kmalu spat. Črešnje in sadje so branjevke pričele dražiti, ker ni konkurence. Cena liki črešnji znaša 80 vin. do 1 krone, le dobrih značnem jih prodajo po 60 vin. kilogram.

HRVATSKO.

Poročila iz hrvaškega sabora so tudi v hrvaških listih pobeljena. Podrobna poročila iz hrvaškega sabora zato odložimo na poznejši čas.

Odlikovani hrvaški general. Njegovu Veličanstvo je dovolilo, da smo general pehote Svetozar Borojevič pl. Bojna nositi od nemškega cesarja mu podeljeni železni križec I. in 2. vrste. Imenovan general je bil tudi odlikovan z zaslužno zvezdo z vojno dekoracijo za zasluge za "Rdeči križ".

Umrl je v Varaždinskih Toplicah starešina hrv. kat. akad. društva in bivši urednik "Luči" cand. phil. Juraj Prstec.

Utonil je v Zagrebu v Savi tiskarniški faktor Anton Čulak.

Bankerotna laščina na Reki. Italijanski tednik "Risveglio" na Reki je prenehaj izhajati, češ, da ne more zdaj dobiti naročnikov.

VELIKA PONUDBA. Sprejdi deli Nebo ikatljice vreden 2c. v gotovini. Celi kupon vreden 1/2 centa v gotovini. CASH COUPON. 10 Cigarettes 5c. NEBO CIGARETTES. Celi kuponi in sprejdi deli ikatljice imajo isto vrednost. Se jih lahko imenuje za gotovino ali vredne predmete. (Ta pogodba ugnane 31. decembra 1915.) P. Lorillard Co., Inc., New York. Est. 1760.

ZA Zavarovanje proti požaru, mala in velika posejila pojditte k A. SCHOENSTEDT & Co., 203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169. Joliet, Ill.

Joliet Steam Dye House. Professional Cleaners and Dyers STRAKA & CO. Office and Works, 642-644 Cass Chicago Phone 4444, N. W. 483.

J. C. Adler & Co. priporočila rojakom svojo Mesnica. Telefon 101. JOLIET, ILL.

Ta banka plača 3% obresti na vlogah. Joliet Trust & Savings Bank. Barber Building, Joliet, Ill. Glavnica \$100,000.00 Jamstva fund \$50,000.00. ARCHIBALD J. McINTYRE, Pred. ERVIN T. GEIST, kasir. THOS. F. DONOVAN, Podpred. TA BANKA JE POD DRŽAVNIM NADZORSTVOM.

Mestna hranilnica ljubljanska. V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3., KRANJSKO. Denarnega prometa koncem I. 1914 je imela 740 MILIJONOV KRON. VLOGE znašajo nad 44,500,000 kron, REZERVNI ZAKLAD PA 1,330,000 KRON. Vložen denar obrestuje po 4 1/2 % brez vsakega odbitka. Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE IN CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s vsem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA IZGUBA denarja — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA. Denar pošiljajte po POŠTI ali kake ZANESLJIVI BANKI. PRI BANKI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno šparkaso". HRANILNICA PA TAKO PIŠITE, PO KATERI banki dobite Vaš denar.

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač. prirejen za slovenski narod na podlagi drugih svojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsebinski razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem. Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja. Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri: V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za glaslo delavce v Ameriki ter glaslo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkomp. l. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

- Za Združene države na letc. \$2.00
Za Združene države za pol leta.\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljate naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno natančno natančno POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays

by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

- 15. avg. Nedelja Vnebov, Mar. D.
16. " Ponedeljek Rosk, spozn.
17. " Torek Liberat, muč.
18. " Sreda Helena, kraljica.
19. " Četrtek Ludovik Tol., šk.
20. " Petek Joahim, oče M. D.
21. " Sobota Ivana Franciš. d.

CERKVENI GOVOR ZA DVANAJSTO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

Spisal škof Anton Martin Slomšek.

Velika sreča v sv. katoliški cerkvi živeti.

Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite. Luk. 10, 23.

1. Največja nesreča po svetu je ta, da ljudje premalo spoznajo, kaj dobrega imajo; le kadar že več nimajo, še le čutijo, kaj so imeli. Tako otroci dobre stariše, družina službo, podložni gosposki se le cenijo, kadar je več ni. Pogosto Bog nehalnežnim ljudem svoje dobrote zato prikrati, da jih učijo spoznati in za nje Boga hvaliti.

2. Ni pa dobrote večje, kakor je naša prava sv. krščanska katoliška vera, v kateri smo rojeni in izrejeni. Kar je govoril Jezus svojim apostolom, tudi nam velja: "Srečne oči" itd. Povem vam, da veliko prerokov in kraljev itd. In to neprecenljivo dobro tako slabo cenimo, se je tako malo držimo, celo malo skrbimo, jo čisto ohraniti in svojim potomcem zapustiti, kakor so jo naši predniki nam sporočili! Še nikoli nisimo morebiti prav pomislili!

1. Našo največjo srečo, da v pravi sveti katoliški veri živimo.

11. Največjo dolžnost, da se prave sv. vere zvesto držimo in jo čisto ohranimo. Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite, pa tudi srečna tesa, katere bodo zvesto poslušale.

Največja sreča je, da v pravi sveti veri živimo; ona nas učijo Boga prav spoznati in mu služiti, naš namen srečno doseči.

1. Kako temno, žalostno je bilo spoznavanje božje pri malikovalcih starodavnih časov! Ne le sonce in mesec, celo vole, mačke in kače so za bogove imeli. Vsaka hudoba je svojega Boga imela, pijanci Bahuza, tatje Merkurja, nečistniki Venero itd. Kako grdo, pregrešno, grozovito je bilo malikovanje njih takozvane kulture. Ta čit se je rodil iz dobrega poznavanja italijanskih telesnih in duševnih lastnosti, ki se dajo označiti kot telesna šibkost in nezmožnost do večjih naporov, strahopetnost, zahrbtnost, verolomnost, pri vsem tem pa velikanska bahavost in precejevanje samega sebe, brezobzirno zatiranje šibkejših in nagnjenje k grozodejstvu.

Vse te lastnosti nam kaže ta narod šestletne kulture sedaj v svojem po-

itd. Zato se spodobi pozdrav: "Hvaljen bodi Jezus Kristus!"

3. Kako slabo spoznajo Boga, katerim je luč prave vere ugasnila! (Mahomedani ali Turki.) Namestu predvidnosti božje se le na slepo usodo zanašajo. Kako žalostna je usoda njih žen, sužnjevi! Ni osrečevalne ljubezni med njimi, med kojimi pravega božjega spoznanja ni.

4. Poslušajmo misijonarje, kako se divjakom, zamorcem godi, kateri še v senci večne smrti sede. Kako neumne so njih predstave o Bogu, o večnosti! Večno sovraštvo in vedne vojske so med njimi. Koliko pa tudi veselje imajo, kadar velikega Duha (Boga) spoznajo, in sv. krst prejmejo!

5. Premislimo prav dobro, kako se krivovercem godi, kateri so pravo vero popačili, in sv. katol. cerkev popustili. Ni pri njih jednote naukov, ne zakramentov, ne zadosti pripomočkov za izveličanje itd. So kakor razskropljene ovce brez pastirja.

6. Kako lepo se pa v sv. katoliški veri in cerkvi vsi verski nauki verste, od izvirnega greha do odrešenja po Jezusu, do posvečenja po sv. Duhu! Kako primerni vsem potrebam so vsi sv. zakramenti, da človek od zibel do pokopališča najde pomoč! Kakor podučljivi in veseli so njeni svetki (prazniki). Celotaj pokojnih ne pozabi, in za nje skrbi. V resnici prava sv. katoliška vera je mesto, ki se je ob stvarjenju zidati jelo, in se dodelalo bo, kadar se vsi verni prebivalci v nebesih snidejo. (Sv. Avgušta.) Sv. katoliška cerkev je barka, v kateri se srečno v večnosti peljamo. Kako smo lahko veseli, srečni, pravoverni katolici!

Pravo vero zvesto ohraniti in potomcem čisto zapustiti je naša prva in sveta dolžnost. Verozakonu gre prvo mesto v našem srcu; kdor mu hoče drugo dati, je že pravo vero prodal.

1. Sveta dolžnost je, nauke svete vere poslušati in vse svoje žive dni premišljevat (Rim. 10, 11-15). Nimajo žive vere, ki brez vse skrbi od pridig in kršč. naukov izostajajo, po drugih poslih hodijo, in čimdalje več pozabijo. Kako malo jih ve, kaj in pa zakaj verujejo! Vsi taki so že na pol poti v nevero, ali krivovero.

2. Sveta dolžnost je, sveto vero v dejanju skazovati in po njenih naukih živeti (Mat. 7, 21-23. Jak. 2, 14-26). Niso pravoverni katolici, kateri cerkvenih zapovedi ne drže, ne posta, ne sv. praznikov. Kdor se svoje vere sramuje, jo zataji in lahko izgubi.

3. Sveto vero živo ohraniti, imamo njene svete obrede, sege in opravila radi dopolnjevati. Kdor svetih zakramentov ne prejema, očitno službo božjo zaničuje, molitve opušta in po neverosko živi, njemu je luč prave vere ugasnila.

4. Dolžni smo, se za pravo vero postaviti in zavrniti hudobne jezike, kateri jo zasmejujejo, nam jo vzeti ali oskrbniti žele. Kaj so storili sv. spoznavalci, kaj pretrpeli od nevernikov ali krivovercev! Ona je podobna zakladu, najdražjemu biseru, za katerega naj človek vse da (Mat. 13, 44-46). Tudi življenje dati za pravo zveličansko vero, imamo biti pripravljeni.

5. Naša skrb mora biti, pravo sveto vero po vsem svetu širiti; misijonom v tujih deželah z molitvami in milodari pomagati. Prava vera je živo drevo, ki svoje korenine in veje daleč krogi sebe razprostira. Suhe vejice bi bili, ako bi za razširjanje božjega kraljestva ne skrbeli.

6. Kakor so nam predniki pravo vero ohranili, tako jo imamo svojemu kraju, zarodu, ohraniti s potrebnim podukom svojih mlajših, z oskrbljevanjem in utemeljitvijo cerkev, šol in drugih potrebnih naredb, ki sveti veri služijo. Kaj so naši stari za sveto vero storili, koliko cerkva, samostanov in kipov postavili v znamenje svoje žive vere, nam pa v opomin vse za Boga in sveto vero storiti.

Konec. "Največje bogastvo, najdražji zaklad, najlepša čast, ki se najde, je sv. katoliška vera. Ona prinese zveličanje grešnikov, razsvetlila slepe, opraviči grešnike, podpira pravivne, venča mučenike, ohrani device, udove in zakonske v spodobni sramožljivosti, posvečuje mašnike, nas pripravlja za nebesa, nas z angeli večnega veselja deležne stori. V resnici bogastva, koga je nam svet nima dati!" (Sv. Avg.) Božji dar je naša prava sv. vera; skrbimo, da jo lepo ohranimo, po njej živimo in srečno umrjemo. Amen.

DIVJANJE ITALIJANOV V NASSEM PRIMORJU.

Pod tem naslovom prinaša ljubljanski "Slovenec" z dne 10. julija t. l. sledeči vovodnik:

Slovenski narod je vedno cenil Italijane onkraj meje tako, kakor zaslužijo. Niti 33letna zveza naše države, niti diplomatska hvalisajia in sestanki niso mogli iztrebiti čuta, ki se je skozi stoletja ukoreninil v našem ljudstvu na pram Italijanom; nezaupanja, hladnega nasprotstva in tihega zaničevanja njih takozvane kulture. Ta čit se je rodil iz dobrega poznavanja italijanskih telesnih in duševnih lastnosti, ki se dajo označiti kot telesna šibkost in nezmožnost do večjih naporov, strahopetnost, zahrbtnost, verolomnost, pri vsem tem pa velikanska bahavost in precejevanje samega sebe, brezobzirno zatiranje šibkejših in nagnjenje k grozodejstvu.

Vse te lastnosti nam kaže ta narod šestletne kulture sedaj v svojem po-

stopanju proti našemu prebivalstvu v krajih, ki jih je zasedel — a ne za dolgo — namreč v goriških pokrajinah od državne meje do Soče.

Že to jezi domišljave Lahe, da so avstrijske, čeprav maloštevilne čete poslane njih slavno armado povsod ob Soči s krvavimi buticami nazaj in da ne morejo z vso svojo vojsko zasesti niti Gorice, medtem ko so prej v svojih govorih vsemu svetu zatrdjevali, da bodo v enem mesecu na Dunaju.

Se bolj jih je pa zjezilo razočaranje, ki so je doživeli med prebivalstvom Goriške, slovenskim in pa — vsa čast mu — tudi furlanskim.

V Kobaridu in Korminu se zmago-slavni italijanski armadi ni pripravil tak sprejem, kakršnega je pričakovala, tako tožijo laški listi in se bridko pritožujejo, da je avstrijska misel poglata globoke kali v teh krajih.

Toda, kaj store sedaj plemeniti nositelji laške kulture? Polovili so naše mirno civilno prebivalstvo, kar ga je ostalo, starce, žene in otroke, ter so jih kot vojne ujetnike zmago-slavno odvedli deloma v Videm in Verono, deloma v koncentracijski tabor na močvirnem zalivu degli Aranci v Sardiniji.

Kakor poroča italijanski list "Popolo d'Italia" z dne 20. m. m., je ondi baronica Czerny, ki so jo Italijani odpeljali zaradi "sumljivega vedenja" iz Gradišča ob Soči, znorela v tem taboru vsled muk, ki jih je morala prenesti.

Lahi so že začasa pogajanj pred vojno v svojih listih obetali, da bodo tiste dele prebivalstva, ki bi se v "regione Giulia" (to so kraji od Triglava do Nanosa) ne hoteli ukloniti slavne mu italijanskemu gospodstvu, s primernimi sredstvi potrebne strogosti v to prisilili.

Kakšna so ta sredstva, vidimo že sedaj.

V Kobaridu so Italijani že začeli po tem receptu delovati. Vest o umoru častitljivega dekana viteza Jurija Peterla se še vedno vzlic nekaterim preklicom vzdržuje, da "Popolo d'Italia" poroča z dne 10. m. m., da kobariski župnik ni bil edini svojega poklica, ki je bil ustreljen. Tudi so ustrelili Italijani v Kobaridu mladega slovenskega fanta, ki kar ni mogel verjeti na smrtno obsodbo in je do konca jokaje zatrdjeval, da je nedolžen. Italijanski listi surovo pripomnijo, da se ni nič kaj viteško obnašal. Gospodje Lahoni pa so se, ko so nedolžnega fantička umorili!

Zrtev živinskega postopanja Italijanov postal je tudi neki deček iz Ločnika. Njegov oče je moral gledati, kako deček umira in mu ni smel pomagati. Potem ko je deček umrl, je oče dobil povelje, da ga pokoplje na vrtu svoje hiše kakor psa.

Tudi na Furlanskem so se Lahi grozovito obnašali. V Koprivi pri Gorici so tirali častitljivega župnika od svete maše proč vklenjenega v laško ujetništvo. Istotako ravnavo z vsemi župniki, ki se protivijo, moliti pri sveti maši za zmago italijanske armade in za zdravje podlega veroloma in krivoprišeznika, laškega kralja.

V Korminu so onečastili spomenik cesarja Maksimilijana ter mu grohotalje zasadili laško tricoloro v roko. V Fari so odbili spomeniku našega presvetlega cesarja glavo ter ga popolnoma ponesočili. V Mošči so odvedli župnika Kavčiča, župana Orzana in dvajset občinskih mož v laško prognanstvo.

Poleg teh nam je znanih še mnogo drugih slučajev. Tako je bilo mnogo župnikov iz červinjanske okolice odvedenih in ujetih.

Lahi nas sovražijo iz dna svoje duše, bolj nego jih mi, ker smo na potu njihovem načrtom Velike Italije. To kaže tudi dejstvo, da so 1. julija brez vsakega vzroka obstreljevali ubogo slovensko vasico Koritnico pri Bovcu, češ, da so ondi municijska skladišča. Naš vojni poročevalski stan je to sramotno postopanje primerno ozogosal tako-le: Če trde Italijani, da so bile v Koritnici srambe streliva in živeža, je to le okrene poizkus, da bi se opravičevalo italijansko veselje, razdejati nedolžne kraje s slovenskim prebivalstvom.

Isto sovraštvo proti nam so Italijani pokazali tudi s tem, da so nam romarsko cerkev sv. Device Marije na Sveti Gori s požarnimi granatami porušili, čeprav ni bilo ondi naših vojaških postojank. To so morali Italijani vedeti, ker so preje vso pokrajino z letali pregledali. Ta bogokleten in nezaslišan čin Italijanov pa kaže tudi njih sovraštvo do katoliških cerkva posebej. Pa prišel bo še plačilni dan in Bog bo oskrnjevalce svojih svetišč še bridko kaznoval.

Mi Slovenci se Lahom nikdar ne bomo uklonili ampak ostali verni svojemu cesarju in svojemu narodu do zadnjega dihajaja.

Zato so tudi kar brez vsakega vzroka odvedli tude ugledega in narodnega župana Obljubka iz Kojškega, župana Prinčiča in druge slovenske može iz St. Florjana v Brdih.

Kaj sledi iz vsega tega? Junaške žene in dekleta na Tolminskem so nam dale že odgovor. Avstrijska armada in narod slovenski sta bila vedno edina v tej misli: do zadnje moči, do zadnje kapljice krvi hočemo braniti to našo rodno grudo, rajši žrtvovati vse, rajši umreti, kakor pasti v roke tem krovotelnim podlim barbarom, ki divjajo kakor Turki proti nam, ki nam more naše otroke, nam grabijo in onečščajo naše žene in dekleta, ki teptajo in plenijo naše domove in rešujejo

na tak azijski način našo domovino. Narod, iz katerega je izšel morilec naše ljubljene cesarice Elizabete, narod, ki je svojega lastnega kralja umoril, narod, ki je našega častitljivega viteškega vladarja v najhujši stiski ne le zapustil, ampak ga kakor Judež Iskarijot svojega Gospoda izdal in prodal sovražnikom, narod, ki sv. očeta v Rimu drži kakor ujetnika in mu dan na dan dela najhujše krivice, ta narod bo dobil od našega poštenega in hrabrega ljudstva tak odgovor, da si bo za vedno premislil, segati s svojimi mačimi kremplji po naših avstrijskih slovenskih krajih, po naši mili avstrijski domovini.

RAZGOVOR S PREVAJALCEM DANTEJA.

V tržaškem "Lavoratore" piše iz Ljubljane dne 11. jul. "Narciso":

"V skromni hišici, nekaj korakov proč od cerkve sv. Jožefa stanuje dr. Debevec, profesor klasičnih jezikov na državni gimnaziji in slovenski prevajalec Danteja.

Našel sem ga v njegovi delavni sobi med knjigami. Precej je vstal in stopil k meni. Takoj sva prešla k stvari. "Jaz smatram Dante Alighierija," mi reče dr. Debevec, "za največjega ženjaja, kar jih je živel. Zdi se mi, kakor da njegova dela niso plod človeškega uma in ravno s svojim prevodom hočem svoj narod seznaniti s tem vzvišenim delom. Prevajati sem začel leta 1910. "Pekel" je že preveden; sedaj sem pri sedmem spevu "Vie".

Povem vam, da je moje delo težko, toda upanje imam, da bom gotov leta 1921, ko se obhaja 600letnica Dantejeve smrti. Delo izide v veliki obliki z razlago in slikami."

Pogovor se je nato nadaljeval o glavnih delih našega leposlovja in slavni profesor mi je povedal, da je mnogo italijanskih leposlovnih del že prevedenih v slovenščino, med njimi Silvano Pellico, "Zaročenca", nekaj Goldonijevih komedij, nekaj odlomkov Pascalija in Carduccija, verzai Ade Negri, nekaj del Edmonda d'Amicis in končno nekaj najboljših novel Bocaccia in Petrarkovih sonetov."

"Gospod profesor, dovolite mi eno vprašanje: kako je to, da Slovenci pri tako vidnem napredku še zdaj nimajo popolne slovenske gimnazije, ampak samo štiri nižje razrede? Ali manjkajo morda učne knjige?"

"Popolno slovensko gimnazijo, slovenskim učnim jezikom imamo v St. Vidu nad Ljubljano, toda ta je škofijska. Ravno pomanjkanje šolskih knjig je bil razlog, da so nam odrekli gimnazijo v Ljubljani, toda sedaj imamo knjige in glejte ta grško-slovenski slovar, natisnjen to leto; tudi latinsko je drugje potrebne knjige so že zagledale luč, in tako mislim, da nam sedaj ne bodo odrekli dovoljenja. Ampak da bi Vi vedeli, koliko truda in stroškov to stane; vse moramo sami napraviti, od nobene strani ni pomoči in zagotoviti vam moram, da smo mnogo storili, četudi zapuščeni in sami navezani nase."

"Priznam, ves trud in vse žrtve naroda, ki so namenjene lastni kulturi, zaslužijo pohvalo in občudovanje. Vsak narod ima pravico potom napredka doseči zrelost, to je pa brez potrebnih šol nemogoče."

Razgovor je bil končan.

RDEČA KNJIGA O NEZVESTOBI ITALIJE.

Avstro-ogrsko ministstvo zunanjih stvari je pred par tedni objavilo obsežno rdečo knjigo: "Diplomatični spisi obsegajoči razmere Avstrije nasproti Italiji od 20. jul. 1914 do 23. maja 1915". Spisi obsegajo večinoma dele obvestil in odlokov zunanjega ministstva rimskega poslaniku in njegovih poročil na Dunaj. Pogajali sta se avstrijska in italijanska vlada prvotno o razlagi člena VII. trozvezne pogodbe, ki govori o pravicah do kompencij in o uporabi tega člena za vojsko Avstrije proti Srbiji in proti Črnigori. Italijanska vlada je zahtevala, naj se ji, predno se zopet prične akcija proti Srbiji, dovolijo Italiji kompencacije, in sicer iz lastne posesti, in da se naj odstopljeno ozemlje takoj izroči.

Razpravljali in pogajali so se na Dunaju, a istočasno so se vršili razgovori tudi med avstrijskim poslanikom v Rimu in med italijanskim zunanjim ministrom. Ko je že Italija 4. majnika izjavila, da je zveza razveljavljena, so se razpravljali, a pred vsem v Rimu. Ker je Avstrija svoje prvotne obljube povišala, delu italijanskih zahtev pa ni ugodila in tudi ni hotela takoj odstopiti ozemelj, je napovedala italijanska vlada 23. majnika vojsko.

Zbirki so poleg že znanih glavnih potem pridjane tudi podrobnosti, iz katerih se s popolno jasnostjo razvidi slaba volja (mala fides) italijanske vlade ves čas pogajanj. Iz poročil poslanika barona pl. Macchio je razvidno med drugim, da je minister baron Sonnino tako kralja kakor večinoma tudi svoje ministrske tovarise o naših ponudbah in o položaju v deželi napočeno poučil in da je generalni štab, kakor se zdi, podpiran po poročilih italijanskega vojaškega atašeya na Dunaju, močno podcenjeval težkoče vojske proti Avstriji. Minister Martin je bil glavna opora vojne stranke. Spisom iz leta 1914. in 1915. dostavljeni dodatki obsega spise iz leta 1909.

Zveza Katoliških Slovencev V AMERIKI (SLOVENIAN CATHOLIC LEAGUE)

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.
Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik:.....Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Odborniki: G. J. Stefančič, g. Frank Nemančič, Rev. Jakob Černe.
Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

in iz let 1911. in 1912., ki dokazujejo, da je avstrijski razlagi člena VII. prej pritrjevala tudi italijanska vlada in da ne drži sklicevanje na dogodke v tri-politanski vojski, pač pa bi se lahko Avstrija sklicevala na precedenčne slučaje ob takratnem postopanju Italije.

TRST.

Znani nemški publicist vsučilišni asistent dr. W. Schmidt piše v "Berliner Tageblattu" članek s tem naslovom. Nekaj drobcev.

"Trst je po svoji sestavi vrlo zanimivo mesto. Naravnost se dajo ločiti tri zone, ostro ločene ena od druge: nemška, italijanska in slovenska. Tulec, ki pride v to veliko mesto s parnikom ali z enega obeh kolodvorov, stopi v nemško zono. Tu so najlepše stavbe, trgovine in svet. Iz tega dela pride v čisto nasproten del, v italijanski Trst umazanih ulic in še zunaj mesta na drugi strani se začneja slovenski del." Obirno razpravljajo o nemškem in italijanskem delu, pravi nadalje:

"Tako tedaj živi v Trstu približno stotisoč Italijanov in še enkrat in pol toliko Slovencev. Pravzaprav ne spadajo v mesto. Predstavljajo tretjo zono Trsta, v katero prideš, če se vspeš v najbližje vasi, katere so se nanizale na strmih obronkih in v gorem kamenju Krasa. Tukaj zmanjka vsaka sled italijansčine in italijansčino zapaziš le na uradnih razglasih in reklamnih tablah. Tako je to v celem istrskem Primorju. Samo v pristaniških mestih je svet italijanski, a notranjost dežele, zaledje je ostalo popolnoma neitalijansko. Italijansko prebivalstvo, ki stanuje na obali, pa doli notri v Dalmaciji je — pravijo — benečanskega izvora.

V Istri in Dalmaciji je samo obrežna črta italijanska in to še samo v večjih mestih. Na kopnem takoj začneja slovenski jezik z zvočnimi soglasniki, ki mehki Trieste pretvarjajo v trdi Trst.

Nočem tukaj govoriti o Slovincih, o onem ponositem človeku, kateri s trdim delom koplje boren kruh iz neplodnega Krasa in kateri ima še manjše zahteve nego Italijani in zaradi tega vedno boljše napreduje in tukaj kakor drugje ogroža nemško stvar. V mirnem času smo s skrbo gledali to polahno napredovanje slovenskega elementa, danes pa, ko stojijo vsi narodi Avstrije zvesto drug ob drugem v boju proti vsakemu sovražniku, se nam

Novo skrbi Italijanov.

V veliko nevoljo je spravilo Italijane prodiranje Srbov v Albanijo. List "Secolo" izvaja: Nič več se ne dvomi da je umaknila Avstrija čete s srbske meje in jih vrgla proti Italiji, kar je bilo mogoče storiti le, ker so Srbija, Črnogora in končno tudi Grška obnile pozornost na Albanijo. Italija je kljub temu dovolj močna, da konča z Avstrijo, a pravico ima zahtevati, da ji ne povzroči novih težav lahkomisljenost njenih prijateljev. Grki so med tem vkrakali v Greso, ki leži med Elbassanom in Beratom. — Več skandinavskih umetnikov se je pripeljala iz Rima v Gent. Umetniki pripovedujejo, da je prebivalstvo v Italiji nemirno. Izobraženci se boje, da izbruhne revolucija, če se ne bo kmalu poročalo o uspehu z bojne črte. Na Srbijo so Italijani ogorčeni. Groze, da nastane vojska, če Srbi ne zapuste Tirane, ker se Italija ne bo nikdar odovedala severni Albaniji. V Rimu se o izgubah razširjajo gorostasne novice. — Imen ranjencev in mrtvih ne marajo objavljati, ker se boje nemirov.

Dobro ljudstvo iz južnih Tirol

se je moralo radi vojske izseliti na Češko in Moravsko. Trdnjava Trident je izpraznjena. Škof je ostal ondi. Ganljivi so bili prizori, ko se je to domoljubno prebivalstvo poslavljalo od pridno obdelanih njiv, od zelenih gor in dehtelih vinogradov. Podajali so se v cerkve, kjer so prešli sv. zakramente, potem so se pa v spremstvu svojih duhovnikov podali na kolodvor. Škof jim je podelil svoj apostolski blagoslov ter jih podprl z denarjem.

Staro junaštvo.

Odkar so postali Italijani nezvesti, prihajajo na vojna poveljstva in oblasti gniljive prošnje tirolskih vojakov, v katerih se zrcali staro domoljubje Tirolcev. Žele namreč, naj bi vojaška uprava poverila brambo Tirolske domačim vojakom. Pričakovati je, da bodo junaške tirolske čete, ko opravijo delo v Galiciji, mogle nastopiti tudi proti dednemu sovražniku — Italijanom.

ROSENTHAL, SING SING DEATH CHAIR, BECKER. Photos by American Press Association. BECKER, ROSENTHAL IN SMRTNI STOL V SING SINGU. Na tej sliki je videti na levi Herman Rosenthal, umorjeni lastnik neke igralnice v New Yorku, na desni bivši newyorkski policijski tajntant Charles A. Becker, ki je bil spoznan skrivnim umora in pred kratkim usmrčen v Sing Singu na smrtnem stolu, naslikanem spodaj.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Vstanovljena 29. novembra 1914

Lokor. v drž. Ill., 14. maja 1915

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEK, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v kateremsi bodi mestu države Illinois s 8. udi obojega spola.

D. S. D. sprejema moške in ženske za ude v Društva iz vseh krajev od 16. do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad.

IZPLAČUJE SMRTNINE \$250.00 ali \$500.00 dedičem umrlega člana popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne listine v redu in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODŠKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer:

- Za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto \$100.00;
- Za popolno izgubo vida na obeh očeh vsoto \$250.00;
- Za izgubo ene roke nad zapetjem vsoto \$100.00;
- Za izgubo obeh rok nad zapetjem vsoto \$250.00;
- Za izgubo ene noge nad členkom vsoto \$100.00;
- Za izgubo obeh nog nad členki vsoto \$250.00;
- Za izgubo najmanj štirih prstov ali cele dlani ene roke vsoto \$50.00;
- Za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto \$50.00;
- Za zlomljeno hrbtenico vsoto \$100.00, če je ud za vedno nezmožen za vsako delo.

IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer se izplača vsota \$50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za enkratno operacijo na kili ali vtrganjem.

Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, temveč razpiše gl. tajnik na vse član(ice) primeren asesment kadar je treba izplačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in izplačila za operacije.

Vsak član(ica) je deležen vseh dobrot in pravic (po dne 1. maja 1915), ki jih daje D. S. D. takoj ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in D. S. D. Poleg tega plačujejo Društva bolniško podporo.

Član(ice) plačajo sledeč assesment z ozirom na starost ob pristopu in z ozirom na vsoto zavarovalnine:

Razred.	Za \$250.00:		Za \$500.00:		
	Starost.	Asesment.	Starost.	Asesment.	
1	16-20	18c	1	16-20	35c
2	20-25	20c	2	20-25	40c
3	25-30	23c	3	25-30	45c
4	30-35	25c	4	30-35	50c
5	35-40	28c	5	35-40	55c
6	40-45	32c	6	40-45	63c
7	45-50	38c	7	45-50	75c
8	50-55	45c			

Poleg tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

PRISTOPLI ČLAN.

K društvu št. 3. La Salle, Ill.: John Jerič.

ZVIŠAL ZAVAROVALNINO.

Pri društvu št. 1, Joliet, Ill.: Anton Znidarsich s \$250.00 na \$500.00.

Joliet, Ill., 10. avg. — Članom in članicam društva sv. Družine v Jolietu se naznanja, da se je te dni začelo vpisovanje otrok v Otroški oddelek D. S. D.

Kateri izmed članov(ice) želi vpisati svoje otroke naj se zgledajo pri tajniku in jih vpisuje. Otroci se bodo sprejemali od 5. do 16. leta in brez zdravniške preiskave. Za vsacega otroka je treba vplačati 25c pristopnine. Ta denar se bo držal dokler se ne vpise za dovolj šteto otrok. Ko se bo našlo zadostno število, se bo otvorilo poslovanje otroškega oddelka in vsakemu, ki bo vpisal svojega otroka se bodo naznanilo, da naj pride plačat med sedmimi do 15c na mesec. Otroci bodo zavarovani za \$100.00.

Mnogi član(ice) so povpraševali: "Kdaj se začne vpisovanje?" Zdej je odbor storil svoje. Ne odlašajte torej, temveč takoj pridite vpisati svoje otroke, da se število temprej pomnoži in otvori poslovanje.

Otroški oddelek D. S. D. bo velevažnega pomena za našo organizacijo, ker oni otroci, ki bodo vpisani bodo gotovo ostali zvesti član(ice) D. S. D. Mladina je bodočnost naroda. Treba je torej naši mladini vcepiti srce spoštovanje in ljubezen do slovenskega kat. društva že v zgodnji mladosti, da se ne bo stamovala naših

organizacij, kakor se to slučajno primeri med odraslimi turojenci.

Marsikdo se izgovarja, da ima otroke že zavarovane bodisi po 5 ali 10c na teden. To je vse dobro, a bolj je, če jih vpisete še v Otroški oddelek D. S. D. Naše organizacije so znane, da vedno plačajo popolno podporo in smrtino, kakor obljubijo. So pa nekateri kompanije, ki vse obljubijo dokler je otrok živ, če pa umrje pa plačajo kakih par dolarjev in vse je gotovo. In ker naši ljudje ne poznajo kompanistov in ne agentov, ki se gostoma menjava, pa potem morajo tiho bita. A drugače je pri naših društvih, kjer so odborniki poznani. Tu je vse bolj jasno in resnično.

Vpišite torej svoje otroke v Otroški oddelek D. S. D. takoj. Pristopnina je dovolj nizka in mesečina tudi, pa boste videli, da bo to dobra stvar za Vas. Vašo deco in za ves narod.

S pozdravom Odbor.

Bradley, Ill., 10. avg. — Rojakom in rojakinjam v našem mestu in okolici se naznanja, da priredi naše novo društvo sv. Družine št. 4, D. S. D. svoj letošnji drugi piknik, in sicer v nedeljo dne 15. avgusta, to bo na dan Velikoga Šmarna. Vabijo se na ta piknik poleg vseh članov in članic tudi vsi rojaki in rojakinje.

Zabava in postrežba bo izvrstna. Odbor.

Do kolen smo se udirali v blato. Kdor tega sam ni videl, ne more vrjeti in si predstaviti, kakšne so galske "ceste". Ako sem stal pet minut na enem mestu, nisem bil več vstanu, da bi se izkobiljal iz ilovice; pomagati smo morali drug drugemu. Ko smo šli proti Iskanu, sem sploh mislil — bilo je ponoči —, da to ne more biti cesta; zabresti smo morali v močvirje. Pa sem se motil — šli smo po "cesti". Vsak korak, ki sem ga napravil, je šel globokoje v ilovico in že sem si mislil, da se vsak hip vsi za vedno pogreznejo v blato. Ubogi konji so se do trebha udirali v močvarno. Žival je komaj sama sebe izvlekla ven, sedaj pa ti težki vozovi, ki so se udirali čez polovico koles, tako da je še-le kuhinja

preprečila, da se sploh niso pogreznili proti sredini zemlje. Toda plemenita žival ne odneha; nekoliko si odpočije, nato pa zopet napne vse sile. Ne odneha, četudi takoj pogine. Čudovito plame, vredno, da se odkrije pred njim.

Tisto noč smo napravili vsega skup kakih pet kilometrov. Tako je šlo dalje in dalje. Čez nekaj dni se nam pokažejo krasni Karpati.

Križi in težave računskega podčastnika.

V Syari smo ostali do 2. oktobra. Med tem časom smo popravljali vozove in krepčali živino, ki je že od 25. septembra popoldne ni bila zaprežena in razbrzdana. Ljudje so si popravljali svojo obleko in opremo. Zopet sem imel največ dela jaz. Nehvaležen sem posel to. Drugi so imeli počitek, jaz sem delal pozno v noči in zgodaj ustajal; ob 5. uri jutraj sem bil že na delu. Dobra je ta, si mislim. Ravno toliko korakati kakor drugi in časih še več, skrbeti za celo stotnjico. Desna roka stotniškega poveljnika se imenujemo, plačo pa imamo manjšo nego narednik. Vrh tega nas vse prezirljivo gleda; tudi med moštvo je takih, ki nimajo pojma o težavnosti naše službe. Ako pri kuhinji ali v kaki drugi stvari ni kaj v redu — vsega je kriv računski podčastnik. Nekateri seveda znajo ceniti delo računskega poveljnika in vedo, da se da vsak drugi pri stotnji nadomestiti, samo zvezde mu je treba priti, ni pa računski podčastnik. Ta mora poznati svojo stroko in se izvežbati zanjo v dolgoletni praksi. Saj je vsa skrb za oskrbovanje moštva na njegovi rami. In to ni igrača, posebno ne v vojni. Tu tudi rumeni trak nič ne pomaga. Pri nekem polku so računski podčastniki dobili povelje, da gredo v bojno črto. Jako zadovoljne so se čutili tam; prihranjenega jim je bilo veliko trpljenja in skrbi. Skopali so si rove, potem pa lepo počivali. Ali tako ni šlo. Kuhinj ni bilo videti. Sam kuhar si ne zna tako daleč pomagati. Seveda so zopet predrugičili in računski podčastniki so morali zopet k svojim vozovom.

Toliko psovk nisem nikdar slišal. Seveda so šle tudi na moj račun, četudi se nisem v ničemer najmanj pregrešil. Kri je vrela kakor najhujši vrelc izpod skale. Grozilo se nam je z degradacijo, vojnim stanjem itd. A vse to samo nam; za druge se ni nič zmenil. Torej mora biti le važna služba, ki jo opravljamo, da vlada z ozirom nanjo taka strogost. Posebno adarjeni smo bili tisti, ki smo bili prišli ob pisarne. A krivda za to seveda ni bila na naši strani. Kako se je bilo zgodilo z mojo pisarno, sem že spredaj povedal. Sedaj smo morali predložiti mesečni zaključek; zapretli so nam s prekim sodom. Prvič tekem moje 16letne vojaške službe sem stal 30. septembra v Syari pri polkovnem raportu; nikdar ne poprej. Bili smo štirje. Razložili smo stvar gospodu polkovniku. Bil je uviden mož in je sprevidel, da ni naša krivda, marveč da je vse posledica vojnih razmer. S težavo smo potem sestavili zahtevane zaključke. Jaz sem moral vse popolnoma znova začeti. Zato mnogo posla. Delati sem moral sam. Veliko se jih je izobrazilo pri meni v pisarni, a tu ni nobenega. Pa nič ne de; veliki sem že preстал pri vojnikih, pa hočem tudi to možato prenesti. Ko sem vse napravil in uredil, sem bil zopet potolažen. Tako nam je tekel čas; meni v pisarni (v neki kmečki hiši), moštvo pa pri kopanju jarkov. Izprememba je kmalu prišla.

V Zmigrodu.

Dne 2. septembra pride povelje, da bodimo pripravljani; 3. septembra jutraj smo odkorakali. Ta dan smo šli do Zmigroda. Tu sem prvič videl popolnoma židovsko mesto. Zamazane neprijetne prikazni v dolgih temnih suknhaj, z razmršenimi lasmi in divje rastočo brado so se pomikale po blatnih ulicah. S suhega, zanikarnega obraza se jim je bral pohlep po denarju. Se precej veliko mesto je to, a komu je podobno? Kmečki hlev pridnega Kranjca je prelep za primeru s temi razmerami. Najraje bi vsakemu naložil na name težki telečnjak; takega mnenja so bili tudi Janezi.

Cez noč smo ostali v Zmigrodu. Ponoči ob 3. uri je dobila moja stotnja posebno povelje in odkorakali smo.

da se Lesanci v obmejnih bojih zelo odklikujejo. Splošen položaj v ziljski in lesanski dolini je ugoden; vsakdo je prepričan: "Italijani ne pridejo skozi." Vojni kurat H., ki je prijelid semkaj, je pripovedoval o bojih pri volajskem jezeru. V malo dneh si je pridobil toliko izkušen, kakor sicer v celem življenju ne. "Človek postane čisto drugačen," je dejal. "Bivati uro za uro, dan za dnevom v vedni, skoro gotovi smrti nevarnosti in poleg sebe gledati mrtve žrtve, to mora napraviti trajen vtis. Nadčloveško je potrpljenje ranjencev. Nobene tožbe, nič jeklikovanja glede na bodočnost, marveč samozavestni smehljaj, ponos, da so zvesto izvršili svojo dolžnost, se bere na njihovih obrazih. Kako so hvalni za vsako stvar! Z veseljem pripovedujejo, kako so delali z Italijani.

Previdni Cadorna.

Lugano. "Giornale d' Italia" poroča: General Cadorna je prvotno nameraval, da vpadе iz karnijskih prelazov na Furlansko. Med prelazom Volajev in Trbižem so vpadali tudi v starih časih severni narodi v Italijo. V Ploški dolini naj bi se zbrale za sunek določene sile. Tu so od 1. 1908. nadalje neprestano vadile cesarske čete. Tu je preizkusila avstrijska artiljerija svoje nove topove v navzočnosti rajnega prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda in generala Conrada. Ljudstvom, s katero so se tu vojskovali Avstrijci, dokazuje, kakšno važnost da pripisujejo tej strateški točki. "Messenger" hvali Cadornovo previdnost, češ da je prisilil sovražnika odkriti njegove načrte.

Laški napadi ob Soči strti.

Iz obširnega poročila vojnega poročevalca "Berliner Tageblatt" z dne 27. junija iz vojnega poročevalskega urada posnemamo:

Na severno mejo je vezanih najmanj 1,200,000 Italijanov. Ob Soči stoji pet armadnih zborov, in sicer št. 7, 2, 6, 4 in 1, in en kavalerijski zbor. Dosedanje razmerje v bojih je bilo 1:4, časih celo 1:5.

Dopisnik nato opisuje teren in pravi, da so Italijani zamudili ugoden trenutek za ofenzivo. Ko so res napadli, niso našli več sovražnikov, ampak iz boja došle izkušene čete. Bojna povelja, katera so našli pri ujetem adjutantstvu, so se patetično glasila: "4. junija bomo vzeli planoto pri Doberdubu. Zgodovina bo imenovala ta dan "Bitko ob Soči." Seveda bo to storila, a o zavzetju doberdobske planote ne bo nič vedela.

Nato so Italijani napadli pri Trziču, Zagraju, Sabotinu, Plavah in Tolčminu. Trzič ni bil vzet v našo brambono črto. Italijano so iz tega napravili pomeni zmago. Še danes krožijo naše patrulje po ladjedelnici in po vzhodnem delu mesta in šele onstran železniškega nasipa skrivajo laške patrulje svoje glavnice pred šrapneli.

Otok mrtvih pri Zagraju.

Sovražnik je zastoj poizkušal proti Podgori in višje ležečemu Sabotinu. Sedaj je iskal srečo pri Zagraju, kjer doberdobska planota doseže Sočo. V noči na 9. junija je začel delati most in v pontonih je spravljal čez reko alpine in srednjeitalijske čete v skupinah po 20 do 30 mož. Naši ognjicaři so hladnega srca pustili, da se je sovražnik zbral za napad na peščenem otoku. Ob petih jutraj pa so začeli z ognjem na most. Tamošnje laške čete so se razkropile in iskale zavetja za bornim grmčevjem in kamenjem. Naši ognjicaři pa so pometali cel otok na široko in na globoko z ognjem. Še jaz sam sem videl dve vrsti začrnelih mrličev na belem pesku. Naši so krstili otok za "Otok mrtvih". Ostali Lahii so se hoteli rešiti s plavanjem. Čolne je zadeval naš ogenj. Soča je nosila mnogo mrličev.

Krvav poraz pri Gorici.

Doberdobska planota je naravna planota, ker jo obdajata dve reki in morje. Teži pa je položaj pri Gorici, kjer je goriska dolina odprta proti zahodu in zato so morali Avstrijci svojo fronto potisniti preko Soče na višine. Podpolkovnik Koerner je spravlil v Ločnik težak možnar in je od tam obstreljeval kolodvor v Krmini, kjer je Lah ravno spravljal vojaštvo iz vagonov. 35 častnikov in mnogo mož so razbile težke granate. 27. maja in 7. junija je Lah brezuspešno napadel Sabotin, ki obvlada Gorico. Sovražnik je nato hotel prvebo napraviti zastor iz dima in je na treh stranch zažgal Ločnik, toda večerni veter, ki veje navadno od juga proti Gorici, se je ta večer obrnil in je gnal dim proti zažgalcem, ki so se oteli skriti za dimom čez Sočo.

Pekel pri Plaveh.

Prihodnji napad so pripravili z ogromnim razsipanjem streljiva. Okoli 360 topov je obrnilo svoja žrela proti višinam. Pa izgube vendar neznatne. Strokovnjaki so izračunali, da je vsak naš ranjenec stal Italijane 6000 lir. Največ granat je padlo prekratko. Druge so zastoj iskale naše rezerve. Nato je naskočila brigada 43, in 44. polka, toda odnesla je krvave glave. Laška artiljerija je na vsako goro zmetala 1500 do 2000 granat, nakar se je laška pehota prepračila, kako malo je to obstreljevanje pretreslo naše vrle Dalmatince. Ujet poročnik je rekel: "Bilo je grozno. Naša lastna artiljerija nam je napravila več izgub kakor vaša." Dalmatinci so imeli ta dan samo pet mrtvili.

Prihodnje dni je sovražnik napadel višino 240 pri Podgori. Zopet je grmelo 300 topov. Gore so se tresle, toda ne srca Dalmatincev. 1017 granat je padlo na eno samo mesto. Dne 9. junija je zopet napadla cela brigada, toda v gorskem terenu se ni mogla razviti in tako so napadle samo 4 stotnje 2. polka, za katerim je še stal 1 polk in bataljoni beresaglierov. Na avstrijski strani pa je zavrnila sovražnika ena stotnja deželne brambe pod nadporočnikom Holubom. Pustili so Lahe do žičnih ovir, nato pa začeli z groznim ognjem. Polkovnik Koerner pa je s svojo artiljerijo obstreljeval njihovo krilo. Gnani od treh rojnih črt, so tekli preostali Italijani po pobočju in zašli v ogenj laških strojnih pušk, ki so decimirale ostank. Vsa brigada se je v paniki umaknila. V dnevniku nekega bojevnika stoji o tem zapisano: "Do pol desetih zvečer je bilo tiho. Nato pa je nastalo pravo indijansko vpitje: Avanti Savoia! Abasso l'Avstria! Abasso Dalmazia! Evviva in Coraggio! Drugo jutro je bilo vse pobočje pokrito s puškami, strelivom in celo s čevlji. Blizala se je pešiča ubežnikov. Precej nato pa je sovražnik streljal na naše sanitejce. Italijanske izgube so bile velike. 12 avtomobilov in mnogo voz je cel dan odvažalo njihove ranjence in naše patrulje so javile, da je cel gozd še poln mrličev."

Tako poročevalec "Wiener Tagblatt".

Iz bojev pri Plaveh

objavila "Grazer Tagblatt" sledeče poročilo nekega ranjenega kadeta:

Dne 13. junija so napadli Italijani našo postojanko pri Plaveh. Boj je trajal neprestano ponoči in podnevi. Napadali so ponoči hujše kakor podnevi. Skočili smo končno iz strelskih jarkov in smo izvedli protinapad. Ob tej priliki je došlo do strašnega borenja z rokami, a Italijani so zbežali že pri četrtem naskoku. Naše dobro krite strojne puške o med Italijani, ki so napadali, strašno kosile. Nekega jutra je ležalo pred našimi žičnimi ograjami 1500 mrtvih Italijanov. Kljub svojemu strašnemu napadu ni mogel sovražnik doseči najmanjšega uspeha. V eni sami noči je naše postojanke devetkrat napadel, pa ni mogel naših vrst za korak potisniti nazaj. Vsi ujeti Italijani so bili pijani. Neki ujeti Italijani je pripovedoval, da morajo Italijani zato tako ljuto napadati, ker se nahaja za bojno črto laški kralj.

Ker so ležala trupla Italijanov meter visoko pred našimi postojankami, so prišli italijanski zastavonoše, da predlagajo premirje. Tej želji nismo ustregli, a dovolili smo italijanskim vojakom, da so smeli priti pred naše postojanke, da odnesejo mrtvece.

"Korajža" pa takal!

Poročnik dr. Alojzij Juvan piše z italijanskega bojišča: "Na italijanskem bojišču se počutim dobro. Korajže imajo ti Talijni malo; krogel se zelo boje in takoj pokažejo hrbet. Bog daj, da jih v kratkem poštono nabrišemo. Sem na slovenskih tleh in vsled tega zelo vesel."

Vis medicatrix naturae.

Zdravniki vseh narodov in vekov so se vedno zanašali na "vis medicatrix naturae" ali zdravilno moč narave. Vsi vemo, da narava ozdravi mnoge bolezni, ali nevarno je, popolnoma se zanašati nanjo. Naša dolžnost je, pomoči naravi kolikor mogoče. Najboljša pomoč je po navadi, izčistiti telo in ga okrepiti. To storimo najlaglje s Trinerjevim ameriškim zdravilnim grenkim vinom, ki prežene zapeko, ne da bi oslabilo drob. To je velika prednost. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino prav dobro učinkuje na želodec in drob kot dražilo in krepilo. Cena \$1.00. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovalec, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago.

Če vam telo opeša vsled trdega dela ali gibanja, nadgrnite ga dobera s Triner's Linimentom. To vam olajša bolečine v mišicah in sklepih. Cena 25 ali 50c, po pošti 35 ali 60c.—Adv.

MALI OGLASI.

V NAJEM SE TAKOJ ODDA STANOVANJE s šestimi sobami, z vsemi potrebnimi napravami, kakor napeljava elektrike, vode itd. Anton Nemanich, lastnik, 1000 N. Chicago street, Joliet, Ill.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society) št. 1, D. S. D. v Jolietu, Ill.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod" "Vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1915. Predsednik.....George Stonich. Podpredsednik.....Stephen Kukar. Tajnik.....Jos. Klepec. Zapisnikar.....Anton Nemanich Jr. Blagajnik.....John Petric. Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki: Anton Šraj, Jr. Nicholas J. Vranichar, Joseph M. Grill.

To društvo sprejema v svojo sredo moške, žene, fante in dekleta od 16. do 55. leta. To Društvo izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsak delavni dan za 50c na mesec. Izplačuje zavarovalnino, poškodnine in za operacije, za plačila, kakor kaže oglas gl. urada. Kdor želi pristopiti naj se oglasi pri tajniku; ako mu ni mogoče priti, naj piše za podrobnosti. To je eno največje slov. društvo v Ameriki in menda ima najugodnejše postave v vsakej zadevi, zato ne bo nikomur žal, če postane član(ica). Pristopite, če ste že v katerem društvu ali ne. Pri tem društvu ni nepotrebnih postav. Edino kar se zahteva je, da vsak ud plača svojo mesečnino. Kazni in drugih nepotrebnosti ni nobenih v tem društvu. It-w-F

Vsako, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, in sicer v 20. do 25. dneh

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za \$15.80

VSE NAŠE POSLOVANJE JE JAMČENO.

Pisma in pošiljatve naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

JOLIET, ILL.

Ponižani in razžaljeni.

ROMAN V ŠTIRIH DELIH IN Z EPILOGOM.

Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Paslovenil Vladimir Levstik.

(Dalje.)

"Ali misliš prav zares, da je bil namenjen k meni?"

"Ne vem, Nataša, prav ničesar si ne morem misliti. Da žaluje za teboj in te ljubi, — to je jasno; da pa je bil na poti k tebi, to — to..."

"In poljubljaj da je medaljon?" mi je segla v besedo. "Kaj pa je govoril, ko ga je poljubljaj?"

"Brez zveze, samo vzklikal je, imenoval te z najnežnejšimi imeni in te k sebi klical..."

"K sebi klical?"

"Da."

Tiho je zaplakala.

"Reveži!" je dejala. "Ako mu pa je vse znano, potem to ni razumno. Tudi o očetu Aljoše ima občirna poročila." Je dodala po kratkem molku.

"Nataša!" sem rekel plaho. "Pojdiva k njima!"

"Kdaj?" je vprašala ona, prebledela in se privzdignila na stolu.

Menila je, da jo vabim takoj.

"Ne, Vanja," je nadaljevala in mi z žalostnim usmehom položila obe roke na pleča, "ne, golobček; to je tvoje vsakdanje prigrivanje — toda rajše ne govori o tem!"

"Torej naj res nikdar, nikdar ne bo konca temu strašnem razdoru?" sem vzklikal žalosten. "Ali si tako občirna, da nočeš storiti prvega koraka? Ta korak je tvoja dolžnost; ti ga moraš prva storiti. Morebiti čaka oče samo še tega, da ti odpusti..."

"Oče je, in ti si ga razžalila! Spouj njegov pravični in popolnoma naravni ponos! Ti moraš to storiti. Samo poizkusi, odpusti ti bo brez vsakega pogovora."

"Brez pogovora! To ni mogoče, Vanja ne grajam me zaman. Noč in dan sem premišljevala o tem in se premišljujem. Odkar sem jih zapustila, morda ni bilo dneva, da ne bi bila razmišljala o tem. In kolikokrat sva se z teboj govorila o tem. Saj sam veš, da ni mogoče!"

"Poizkusi!"

"Ne, prijatelj moj, ne morem. Ako poizkusim ga še bolj razjarim proti sebi. Tega, kar je nenadomestljivo, ni mogoče nadomestiti; in veš, kaj je tisto, česar ti ni mogoče nadomestiti? Nadomestiti ni mogoče tistih srečnih otroških dni, ki sem jih preživela pri njih. Ako bi mi oče tudi odpustil, vendar me zdaj ne bi spoznal. On je ljubil še dekletce, še otroka. Veselil se je moje otroške prostodušnosti; ljubeče mi je gladi glavico, ko sem bila še sedemletna deklica in sem sedela na njegovih kolenih, prepevaje mi svojo otroško pesmico. Od moje prve mladosti do najzadnjega dne je priljubljal k moji postelji in me prekrizaval, predno sem zaspala. Mesec dni pred našo nesrečo mi je kupil uhane, — skrivaj jih je kupil, a jaz sem vendarle izvedela — in se radovala kakor dete, kako se bom razveselila daru, ter se silno razsrdil nad vsemi in v prvi vrsti nad menoj, ko sem mu povedala, da sem že davno vedela, da mi je kupil uhane. Ko je tri dni pred mojim odhodom zapazil, da sem žalostna, bi bil še sam skoro zbolel od žalosti in — kaj misliš! — da me razvedri, se je u-smilil, da kupi vstopnico za gledališče!... O Bog, s tem me je hotel ozdraviti! Ponavljam ti, da je spoznal in ljubil dekletce in ni mislil na to, da kdaj postanem ženska... To mu niti na um ni prišlo. Da se danes vrnem domov, bi me sploh ne spoznal. Če prav odpusti, koga sprejme zdaj pod svojo streho? Nič več nisem ista, nisem dete, mnogo sem preživela. Ako mi tudi ugodim, vseeno bo vzdihoval za minulo srečo, žaloval, da nič več nisem tista, kakor nekaj, ko je ljubil v meni še otroka; in kar je starega, to se zdi vselej boljše! Z mukami se ga spominjam! O, kako krasna je preteklost, Vanja!" je vzkliknila, ganjena od lastnih besed, in se prekinila s tem vzklikom, ki se je bolnostno izvil iz njenega srca.

"Vse prav, kar govoriš, Nataša," sem ji dejal. "Mora te pač iznova spoznati in vzljubiti. In v prvi vrsti spoznati. Ne boj se! Tudi vzljubit te bo; mar misliš, da te ni zmožen spoznati in razumeti, on, on, ki ima takšno srce!"

"Ah, Vanja, ne bodi krivičen! In kaj je v meni takega, da bi bilo treba šele razumevati? To ni tisto, kar sem mislila s svojimi besedami. Vidiš, še nekaj je: očetovska ljubezen je tudi ljubosunna. Zali ga, da se je vse to razmerje z Aljošo pričelo in odločilo brez njega, on pa da ni vedel za to in je vse prezrl. On ve, da tega niti slutiti ni in pripisuje moj beg in nesrečne posledice najine ljubezni predvsem moji 'nehvaležni' potuhjenosti. Prišla nisem k njemu že od začetka, izpovedovala se mu nisem kasneje vsakega čustva v svojem srcu, od prvega trenotka svoje ljubezni; nasprotno, vse sem zatajila v sebi, prikrivala sem mu vse, in verjamim mi, Vanja, na tihem prenaša to še večjo žalostjo in bolnostjo, nego prave posledice ljubezni — to, da sem odšla od njiju in se vsa vdalja svojem ljubimcu. Recivajudi, da bi me sprejel sedaj topilo in ljubeznivo kakor oče, seme sovraštva bi ven-

darle ostalo. Že drugi ali tretji dan bi se začela nevolja, nesporazumljenje in očitanja. Vrh tega mi on ne odpusti brez pogovora. Reciva, da mu povem resnico iz globine svojega srca, da razumem, kako sem ga razžalila in kako zelo sem kriva pred njim. In dasi-ravno mi bo težko, ako on ne bo hotel razumeti, kako drago me je stala vsa ta sreča z Aljošo in koliko trpljenja sem prenesla, a da zatajujem svojo bol in trpim, — njemu bo vendar premalo. On bo zahteval od mene nemogoče nagrade; zahteval bo, da prekolnem svojo prošlost, prekolnem Aljošo in se skesam svoje ljubezni do njega. Hotel bo to, kar ni mogoče: prikriliti preteklost nazaj in izčrtati iz našega življenja poslednjega pol leta. Jaz pa ne prekolnem nikogar in se ne morem skesati... Je pač tako prišlo in se zgodilo... Ne, Vanja, zdaj ni mogoče. Čas se ni prišel."

"Kdaj pa pride čas?"

"Ne vem... Treba bo, da si kakorkoli zaslužiš novo srečo s trpljenjem in si jo kupiš s kakimi novimi mukami. S trpljenjem se vse očisti... Ah, Vanja, toliko je v življenju žalosti!"

Molčeč in zamišljen sem ji zrl v obraz.

"Kaj me tako gledaš, Aljoša — reči hočem, Vanja?" je izpregovorila ona, se zmotila in se nasmehnila svoji zmoti.

"Zdajte gledam ta tvoj smehljaj, Nataša. Kje si ga vzela? Prej nisi imela takšnega smehljaja."

"Kaj pa je v mojem smehljaju?"

"Nekdanja otroška prostodušnost je res še v njem, toda kadar se smehljaj, se zdi človeku, da te je obenem presunila silna bol. Shušala si, Nataša in tvoji lasje so postali nekako gostejši... Kakšna je ta tvoja obleka! Ali je bila ta še pri njej nova?"

"Kako me ljubiš, Vanja," je odgovorila ona in me mlo pogledala. Kaj pa ti, kaj delaš sedaj. Kako stoji tvoje zadeve?"

"Nič se še niso izpremenile, še vedno pišem roman; a s težavo, le pologoma gre naprej. Razpoloženje je minilo. Človek bi pisal tudi lahko, in še zanimivo bi bilo, toda dobro idejo je škoda kvariti. Ta je ena izmed mojih najljubših. Kadar pa pride čas, mora biti pripravljeno za časopis, za vsako ceno. Bavim se inlo s mislijo, da bi popustil roman, in si prejkoprej izmislim novo povest, tako nekaj lahkega in graziocnega in brez mračnega razpoloženja odsehdob... Na vsak način; vsi se morajo veseliti in radovati!"

"Ti ubogi trpin! Kaj pa Smitt?"

"Smitt je umrl."

"Ali te ni prihajal strašit? Resno ti pravim, Vanja, tisi bolan, pokvarjene živce imaš, vedno si ves v takšnih sanjah. Ko si mi pravil o najemu tega stanovanja, sem to opazila. Kaj ne, stanovanje je vlažno, ne prija ti?"

"Da! Zgodila se mi je še neka druga reč, danes zvečer... Toda povem ti kasneje."

Nataša me že ni več poslušala; sedela je v globoki zamišljenosti.

"Neumevno mi je, kako sem mogla takrat proč od njiju. Bila sem mrzlična," je izpregovorila naposled, gledajoč me s pogledom, ki ni pričakoval odgovora.

Da sem jo tisti trenotek nagovoril, bi me ne bila slišala.

"Vanja," je dejala z jedva slišnim glasom, "prosi se mte k sebi, ker bi rada takoj govorila o resni stvari."

"Kaj pa je takega?"

"Ločim se od njega."

"Ali si se že ali se še boš?"

"To življenje je treba končati. Poklicala sem te zasa, da izrazim vse, vse, kar se je doslej zakopčilo in kar sem ti prikrivala do današnjega dne."

Svoje pogovore z menoj je vedno začela tako, da mi je odkrivala svoje tajne namene, in skoro vedno se je pokazalo, da spoznam te njene skrivnosti že davno iz njenih lastnih ust."

"Ah, Nataša, to sem slišal od tebe že tisočkrat! To je gotovo, da ne moreta skupaj živeti; vajino razmerje je nekako čudno, ničesar skupnega ni med vama. Toda — ali boš dovolj močna zato?"

"Prej, Vanja, sem samo sklepe kovala, zdaj pa sem se odločila z vsem. Ljubim ga brezkončno, pri tem pa je jasno, da sem jaz njegov glavni sovražnik, ker sem v pogubo njegovi bodočnosti. Treba ga je osvoboditi, oženiti se z menoj ne more; on nima moči, da bi ravnal proti volji očetovi. Tudi jaz ga ne maram vezati; zato me še celo veseli, da se je zaljubil v nevesto, ki mu jo snubijo. Lažje se bode ločeval od mene. Moja dolžnost je to! Dolžnost... Ako ga ljubim, sem dolžna vse žrtvovati zanj, dolžna sem mu dokazati svojo ljubezen, to je moj dolg! Ali ni resnica?"

"Pa ga vendar ne boš pregovorila."

"Saj ga niti ne bom pregovarjala. Takšna bom proti njemu, kakor prej, pa naj pride še ta trenotek. Toda najti moram sredstvo, da me bo lahko zapustil brez slabe vesti. To me muči

Vanja. Pomagaj mi. Ali mi ničesar ne svetuješ?"

"Takšno sredstvo je edinole to, da mu popolnoma odvzameš svojo ljubezen in vzljubiš drugega. Pa še to morda ne pomore; saj poznaš njegov značaj. Zdaj ga peti dan ni k tebi; misli si, da te je popolnoma zapustil; a treba ti je le, da mu napišeš pismo, da ti njega zapuščas, in takoj bo pritekla k tebi."

"Zakaj ga ti ne ljubiš, Vanja?"

"Da, ti, ti! Ti si njegov tajni in očitni sovražnik. Ti ne moreš govoriti o njem brez maščevalnosti. Že tisočkrat sem opazila, da ti je v največje veselje, če ga lahko ponižuješ in črniš. Posebno črniš; resnica je, kar govorim!"

"In že tisočkrat si mi to pripovedovala. Dovolj bodi, Nataša, nehajva ta pogovor."

"Rada bi se preselila na drugo stanovanje," je izpregovorila ona po kratkem molku. "Pa ne bodi hud, Vanja."

"Nič ne de, on pride tudi na drugo stanovanje; kar pa se mene tiče, bogme da nisem hud."

"Ljubezen, silna nova ljubezen ga more zadržati. Ako se tudi vrne k meni, se vrne le za kratek čas; kaj meni?"

"Ne vem, Nataša; njegova duša je polna prečudnega nesoglasja; ono bi rad rzel in tebe ljubi. On je zmožen delati to oboje obenem."

"Ako bi gotovo vedela, da jo ljubi, bi se odločila... Vanja! Ne prikrivaj mi ničesar! Ali veš kaj takega, da mi nočeš povedati, ali ne?"

Gledala me je z nemirnim, izprašujočim pogledom.

"Ničesar ne vem, mila moja, dam ti častno besedo, da sem bil proti tebi vseskrat odkritosrčen. Sicer pa se mi še nekaj dozdeva: morebiti nikakor ni tako silno zaljubljen v grofinjo pastorko, kakor se nama zdi. Morda je zgolj omamljenost..."

"Ali meniš, Vanja! Moj Bog, ko bi vedela to z gotovostjo! O, kako bi ga rada videla v tem trenutku, samo pogledala bi ga. Po obrazu bi mu vse spoznala! Pa ga ni! Ni ga!"

"Ali ga mar čakas, Nataša?"

"Ne, on je pri nji, saj vem; poslala sem vprašat. Kako rada bi pogledala tudi njo... Poslušaj Vanja, nekaj nemunega ti bom rekla, toda — ali mi je nikakor ni mogoče videti, da se nikjer ne morem sestati z njo? Kako misliš?"

Nemirno je čakala, kaj porečem.

"Videla bi jo že lahko; toda samo videti je premalo. Da bi jo vsaj videla, potem bi uganila sama. Poslušaj tako nemunna sem postala, da hodim in hodim tu okrog, sama, vedno sama, in venomer premišljam; misli so kakor vihra! Težavno je to! In izmisli-la sem si, Vanja; ali bi se ne mogel ti kako seznaniti z njo! Saj si mi tistokrat sam pravil, da je grofinja hvallila tvoj roman; ti zahajaš tuhtam na večere h knezu R***; in tja prihaja tudi ona. Poizkusi, da se ji daš tam predstaviti. Če ne, bi te mogel tudi Aljoša seznaniti z njo. In potem bi mi lahko povedal o njej vse..."

"Nataša, duša moja, o tem pozneje. Zdaj te vprašam nekaj drugega; ali resno misliš, da boš imela dovolj moči za ločitev? Pogledj zdaj sama nase, ali si mar mirna?"

"Bom," je odgovorila jedva slišno.

"Vse zanj! Vse moje življenje zanj. Toda veš, Vanja, tega ne morem prenesti, da sedaj ob njeni strani pozablja name, sedi poleg nje, pripoveduje in se smeji, veš, tako, kakor je sedel nekdanj tu pri meni... Gleda ji nasavnost v oči; on gleda vselej tako, — in zdaj mu niti na misel ne pride, da se zahajam jaz tukaj v tvoji družbi."

Nenadoma je umolknila in me obupno pogledala.

"Kako si govorila ravnokar, Nataša, pred malo trenotki še?"

"Naj pa gre vse narazen!" mi je segla ona s plamenecim pogledom v besedo. "Sama mu dam k temu svoj blagoslov... Toda težko je, Vanja, ko vem, da bo on prvi pozabil mene! Ah, Vanja, kolika muka je to! Sama sebe ne razumem: pameti se zdi tako, v mislih pa je drugače. Kaj bo z mano?"

"Dovolj, dovolj, Nataša, pomiri se!"

"In zdaj ga čakam že pet dni, vsako uro, vsako minuto... Najsi sanjam, ali spim, — on je vedno, vedno pred menoj! Veš kaj, Vanja, pojdiva tja, sprami me!"

"Dovolj je tega Nataša."

"Ne, pojdiva! Samo tebe sem čakala, Vanja! Že tri dni razmišljam o tem; ne smeš mi odkloniti te prošnje. Čakala sem te — tri dni... Tam je nočjo večer — in on je tankaj. — Pojdiva!"

Bila je, kakor bi se ji bledlo. V srednji sobi je nastal šum; zdela se je, da se Mavra z nekom prepira.

"Stoj, Nataša, kdo je to?" sem vprašal jaz. "Poslušaj!"

Prisluhnila je z nezaupnim usmehom in naenkrat strašno prebledela.

"Moj Bog, kdo je zunaj?" je izpregovorila z jedva slišnim glasom.

Hotela me je zadržati, a vključ tu sem stopil v sprednjo sobo k Mavri. Kakor sem si mislil, je bil Aljoša. Izpraševal je Mavro o nečem, ona pa ga izprva ni pustila dalje.

"Odkod si prišel takšen?" je govorila, kakor bi imela oblast. "Kaj? Kod si se potepal. Kar pojdi, pojdi! Mene ne umažeš. Pa pojdi, na odgovor!"

"Nikogar se ne bojim! V sobo pojdem!" je govoril Aljoša, ki je bil res nekoliko zmeden. "Pojdem! Ah! Tudi vi ste tukaj!" je dejal, ko me je za-

(Nadaljevanje na 7. strani.)

POŠLJITE NAM EN PAPIRNAT DOLAR

in prejeli boste po ekspresu eno steklenico HAMILTON CLUB PURE WHISKY (one full quart) in eno kvart šinega SOMA PORT WINE. Obe steklenici oslujemo v lepem zaboju — le za en sam papirnat dolar. PISITE C. F. ZARUBA & CO., 318 Third Av., Pittsburg, Pa.

The Will County National Bank

of Joliet, Illinois.

Oba telefona 215.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00

C. E. WILSON, predsednik.

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.

HENRY WEBER, kašir.

Frank Lopartz

400 Ohio Street JOLIET

STARA GOSTILNA

NAJBOLJŠA POSTREŽBA.

W. J. BRADY

ADVOKAT.

Posojuje denar in prodaja posestva.

Orpheum Theatre Building.

JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

..:Slovenska Gostilna:..

vino domače in importirano, fino zganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street, JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši cement, apno, tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago Phone 225.

Oscar J. Stephen

806 201 in 202 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi. Zavaruje tudi življenje proti sezgodam in boleznim. Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše "The U. S." 10c in "Meerscham" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

Mi hocemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in singlne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi bomo zadovoljili in ti prihranili denar!

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES I NCLINTON STR.

Geo. Svetlecih

PRVI SALUN ONKRAJ MOSTA

Chicago Telephone 3868.

107 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

DOBRODOŠLI!

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson St.

Slovanska lekarna

JOHNSONOV

"BELLADONNA" OBLIŽI

REVMAZEM, HROMOSTI, BOLESTI V KOLKU, BOLESTI V OČEH, NEVRAŽNA PROTINA, OTROPLASTI MESE, SLABOTNEH KOŽU, PLOČENH IN POKREN BOLESTI, BRAZENJU V ŽIVOTU, VNUTRU OPREBE BESEDA, PREDLAGANJE, BOLESTI H LEDENI, BLEDEN KASLU.

Navadna pomoča.

Na tisoče ameriškega naroda trpi na črevesnih boleznih. Najnavadnejša je med njimi zabasnost z njenimi komplikacijami. Večina teh trpinov pa napravi izto pomoto, to je rabijo pilule in razna izčiščevalna zdravila, ne da bi poizvedovali, ali so ta zdravila nevarna ali ne. Vsako hudo izčiščevalno sredstvo, ki pušča telo slabotno ali pa vodi do navade stalnega zastrupljanja, je nevarno. Ako trpite na zabasnosti ali na kateri njenih posledic, rabite sredstvo, ki vam ne bo samo pomagalo ampak obenem tudi ojačilo vaše prebavne organe. Tako sredstvo je

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

Izdelanq iz rudečega vina in zdravilnih zelišč, ter ima namen, da odpomote pri:

ZABASANOSTI, NJENIH POSLEDICAH, NEPREBAVI, NAPUHNJENOSTI, BOLEČINAH V DROBU, ŽELOČNIH BOLEZNIH, NERVOZNOSTI, OSLABELOSTI.

Njegov učinek je zelo dober v boleznih, ki jih pouzroča zabasnost in njene komplikacije. Zaraditega naj bi se rabilo v prvih znakih nerednosti v prebavnih organih.

V VSEH LEKARNAH CENA \$1.00.

Ako vas mučijo revmatične ali nevrvalgične bolečine, poskušajte Trinerjev liniment. Dal vam bo hitro pomoč. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

JOSEPH TRINER, IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Učite svojo deco slovensko

moliti in čitati

iz povsod priljubljene knjige, katera se imenuje

KATEKIZEM

KI GA JE SPISAL NAŠ POK. REV. F. S. ŠUSTERŠIČ.

Stane s poštnino vred samo 25c

ZA VEČJA NAROČILA PRIMEREN POPUST.

Pišite ponj na:

Amerikanski Slovenec, Joliet, Illinois

Edini in dolgoletni slovenski in polski pogrebni zavod in konjušnica. Kočije in ambulanci pripravljene ponoči in podnevi. Najboljša postrežba za krste, ženitve in pogrebe. Najlepše kočije. Cene zmerne. — Ženske slučaje oskrbuje soproga, ki je izkušena v tej stroki. — Tel. So. Chicago 249.

W. WALKOWIAK

Pogrebni Zavod in Konjušnica.

7749 COMMERCIAL AVE.

SOUTH CHICAGO, ILLS.

DOMAČA NARAVNA OHISKA VINA

kakor Delaware, Catawaba, Iwes, i Conkord prodaja

Josip Svete

1780-82 E. 28th St., LORAIN, OHIO.

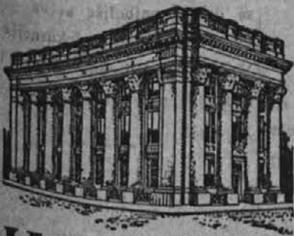
Conkord rudeče vino 60c galona

Catawba belo vino 80c galona

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cena po dogovoru.

Pri vseh teh cenah je Vojni Davek za uračunan. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica

Vlade Zd. Držav, Pošne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žejji - najbolje sredstvo.

Cim več ga pijete tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 180, ob nedeljah N. W. 344

PONIŽANI IN RAZŽALJENI.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

pazil. "To je dobro, da ste tu. Evo me, vidite; a kako naj..."

"Kar vstopite," sem mu odgovoril, "česa pa se bojite?"

"Ničesar se ne bojim, zagotavljam vas, kajti Bog mi priča, da nisem kriv. Ali mislite, da sem kriv? Videli boste, da se takoj opravičim. Nataša, ali se sme k tebi?" je zaklical z nekako ponarejeno smelostjo in obstal pred zaprtimi vrati.

"Nihče mu ni odgovoril.

"Kaj je to?" je vprašal nemirno.

"Ne vem, ravnokar je bila še tu," sem mu odgovoril. "Ali je morda..."

Aljoša je oprezno odprl vrata in se plaho ozrl po sobi. Nikogar ni bilo.

Naenkrat jo zagleda v kotu med oknom in omaro. Niti živa, niti mrtva; stala je tamkaj, kakor bi se mu bila skrila. Kadar se spominjam tega prizora, se še dandanašnji nehote namehnem. Tiho in previdno se ji je Aljoša približal.

"Kako je, Nataša? Dober večer, Nataša," je izpregovoril plaho, zroč ji z nekakim strahom v obraz.

"Kaj pa, — že prav!" je odgovorila ona v silni zmedenosti, kakor da je sama kriva pred njim. Ali — hočeš čaja?"

"Poslušaj, Nataša," je rekel Aljoša, ki je popolnoma izgubil zavest. "Morda misliš, da sem kriv... Toda nisem kriv, niti majčkeno ne! Vidiš, takoj ti povem."

"Čemu pa to?" je zasepetala Nataša.

"Ne, ne, ni treba — rajši mi podaj roko in — končano je — kakor vselej..."

Stopila je iz kota; rdečica se je začela kazati na njenih licih. Zrla je v tla, kakor bi se bila pogledala Aljoša.

"O moj Bog!" je vzklil on z navdušenjem, "ako bi bil kriv, bi si pač niti ne upal, pogledati jo s to zavestjo! Pogledajte, pogledajte!" je klical, obračaje se k meni, "glejte, vse je proti meni, vse je navidezno proti meni! Pet dni me ni bilo! Govori se, da sem pri nevesti — in kaj se zgodi? Ona mi odpustila. Reče mi: 'Daj mi roko, pa je končano!' Nataša, golobček moj, angelj ti moj! Saj nisem kriv, vedi to! Niti toliko nisem kriv! Nasprotno! Nasprotno!"

"Toda — zdaj bi moral biti vendar tam... Saj si bil tja povabljen... Kako prideš semkaj? Koliko pa je ura?" "Polenajstih! Bil sem že tam... Toda rekel sem, da sem bolan, in sem odšel; to je prvikrat v celih teh petih dneh, da sem prost, da sem se mogel iztrgati izmed njih in priti k tebi, Nataša. To se pravi, lahko bi bil prišel že prej, a nalašč nisem! Zakaj ne? Takoj boš slišala, vse ti povem; zato sem ravno prišel, da ti povem; samo za Boga si to pot ne misli, da sem v čemerkoli kriv pred teboj! Nikakor ne!"

Nataša je dvignila glavo in ga pogledala... Toda pogled, s katerim ji je odgovoril, je sijal tako odkritosrčno in njegov obraz je bil tako radosten, pošten in vesel, da ni bilo mogoče dvomiti o resničnosti njegovih besed. Misli sem, da bosta vzklila in se vrgla drug drugemu v objem, kakor se je bilo že večkrat zgodilo ob sljnih priložnostih. Toda, kakor bi bila ta sreča Natašo potrla, je sklonila glavo na prsi in naenkrat — tiho zaplakala... Takrat se Aljoša ni mogel več premagati. Vrgel se je pred njo na kolena in ji začel poljubljati roke in noge; bil je malodane brez uma. Jaz sem ji primaknil stol, da je sedla; zakaj noge so se ji upogibale od slabosti.

DRUGI DEL.

PRVO POGlavJE.

Minuto kasneje smo se vsi smejali, kakor otroci.

"Pustite me, pustite, da povem!" je prepvil Aljoša mene in Natašo s svojim zvokim glasom. "Vidva mislita, da je vse to kakor prej, da sem prišel s praznimi marnjami... Povem vama, da je stvar zelo, zelo zanimiva. Ali bosta že enkrat molčala, ali ne?"

Silno se mu je hotelo pripovedovati. Že po njegovi zunanosti je bilo sklepati, da ima važne novice. Toda njegova že prej pripravljena resnoba in navni ponos, da hrani take skrivnosti, sta pripravila Natašo v trenutku do smeha in z njo vred sem se nehote zasmejal še jaz. In čimbolj se je on jezil na naju, tembolj sva se smejala. Nevolja in nato otroški obup Aljoše sta naju pripravila naposled do tiste stopinje, v kateri je treba pokazati človeku samo prst, kakor Gogoljevemu mičmanu, pa se začne od smeha valjati. Mavra, ki je bila prišla iz kuhinje, je stala med vrati in nas opazovala z resnobno nevoljo, razočarano, ker Nataša ni do dobrega ostela Aljoše, česar je čakala ona z naslado vseh teh pet dni; in ker smo mešto tega vsi tako veselili.

Naposled se je Nataša nehala smejati, ko je videla, da najin smeh žali Aljošo.

"Kaj hočeš torej povedati?" ga je vprašala.

"Ali naj prinesem samovar?" je vprašala Mavra ter segla Aljoši brez najmanjšega spoštovanja v besedo. "Idi, Mavra, idi," je vzklil on, mahaje proti nji z rokami, da bi jo brž odgnal. "Vse bom povedal, kar se je zgodilo, in vse, kar se še bo, zato ker vem tudi to. Vidim, draga moja, da hočeta vedeti, kod sem hodil teh pet dni; to bi tudi rad povedal, pa mi vidva ne dasta. Predvsem, Nataša, vedi, da sem te ves čas varal, ves ta čas,

varal že dolgo, dolgo; to je glavna stvar."

"Varal?"

"Da, varal; že celi mesec; še pred očetovim prihodom sem te začel; zdaj je prišel čas popolne odkritosrčnosti. Pred mesecem dni, ko očeta še ni bilo tukaj, sem nenadoma prejel od njega ogromno pismo, ki sem ga skrnil pred vama dvema. V pismu mi je naravnost in brez ovinkov, — in, zapomnita si, v tako resnobnem tonu, da sem se ga malodane prestrašil — naznanjal, da je zadeva moje ženitve dognana in moja nevesta tako popolno bitje, da je seveda nisem vreden, da pa jo moram navzlic temu brez ugovora vzeti za ženo. In zatorej da naj se pripravim in si naj izbijem iz glave vse moje neumnosti in tako dalje, in tako dalje, — kaj misli s temi neumnostmi, to je jasno. To pismo sem vama torej zamočal."

"Nisi nama ga zamočal!" ga je prekinila Nataša. "S čim se hvali! Resnica je ta, da si nama takoj povedal vse. Spominjam se še, kako si postal naenkrat tako poslušen in nežen in nisi šel od mene, kakor bi bil nekaj zakrivil; pismo pa si nama povedal po odlomkih od kraja do konca."

"Ni mogoče; kar je glavno, tega gotovo nisem pravil. Morda sta vidva kaj uganjila, to je vajina stvar, pripovedoval pa vama nisem. Molčal sem, dasi me je nepopisno mučilo."

"Spominjam se, Aljoša, da ste se takrat hip za hipom posvetovali z menoj in mi povedali vse, seveda le odlomkoma, kakor bi ugibali, kaj se utegne zgoditi," sem pripomnil jaz in pogledal Natašo.

"Vse je povedal! Bodi tako dober in nikar se ne hvali," je povzela ona. "Kaj pa si ti zmožen prikriti? Ali sploh znaš goljufati? Celo Mavra je vedela vse. Kaj ne, Mavra?"

"Kako ne bi vedela?" se je odzvala Mavra in pomolela glavo izza vrat. "Prve tri dni je povedal vse. Takšen zvižek, pa nič!"

"Bežita, z vama se je križ razgovarjati! Ti Nataša, delaš vse to iz porednosti, ti, Mavra, pa se tudi motiš. Spominjam se, da sem bil takrat kakor brez uma; ali se spominjaš, Mavra?"

"Kajpada; saj si še zdaj kakor brez uma."

"Ne, ne, o tem ne govorim. Saj veš! Takrat tudi denarja nisimo imeli in ti si nesla moj srebrni tok za smodke zastavljat; v prvi vrsti pa ti bodi rečeno, Mavra, da se strašno izpozabljaš pred menoj. Vsega tega si se naučila od Nataše. No, recimo, da sem vama takrat res odlomkoma izdal vse, — zdaj se spominjam, — toda tona, tona očetovega lista še ne poznata; in glavna stvar v listu je ton. To je, kar mi slum."

"No, in kakšen je ta ton?" je vprašala Nataša.

"Poslušaj, Nataša, ti vprašuješ, kakor bi se šalila. Ne šali se; verjemi mi, da je stvar zelo važna. Ton je bil tak, da so mi kar roke omahile. Nikdar prej oče ni govoril z menoj tako. To se pravi, da se prej potuši Lizbona, kot da se ne zgodi po njegovi želji; takšen je bil ta ton!"

"Povej že vendar enkrat; čemu si mi moral prikrivati?"

"Ah, mili Bog! Zato, da te ne bi preplašil. Nadejal sem se, da sam uredim vse. Nato torej, po tistem pismu, so se začele moje muke. Pripravil sem se, da mu odgovorim trdo, jasno in resno, a vse to mi je nekako spodletelo. On pa je pravi zvižakež: niti vprašal me ni, temveč nasprotno, delal se je, kakor bi bilo vse že sklenjeno in bi med nama ne moglo biti nikakega prepira in nesporazumljenja več. Slišiš, kakor bi ne moglo biti; takšna samozavest! Pri meni pa je postal tako ljubezniv in prijazen, da sem se kar čudil. Kako razumen je, Ivan Petrovič, ko bi vi to vedeli! On čita v dnu duše in ve vse; ako ga je enkrat pogledate, pozna že vse vaše misli, kakor svoje lastne. Najbrž so ga zaradi tega razpili za jezuita. Nataša ne sliši rada, če ga hvalim. Ne jezi se, Nataša. Tako torej — a da ne pozabim! Izprva mi ni dajal denarja, zdaj pa mi ga je dal, sinoči ga je dal. Nataša, angelj moj! Zdej je konec najine revščine; tu, le poglej! Vse, kar mi je tega pol leta za kazen odtgnil, vse je včeraj dodal; le poglejta, koliko! Nisem se preštel. Poglej, Mavra, koliko denarjal! Zdej nam ne bo več treba zastavljati žlice in zaponke!"

Potegnili je iz žepa precej debel zavitek bankovcev, za okroglo poldrugitose rubljev srebra, in ga položil na mizo. Z začudenjem ga je pogledala Mavra in pohvalila Aljošo. Nataša ga je priganjala, naj govori dalje.

"Misli sem si torej: kaj mi je storiti?" je nadaljeval Aljoša. "Kako naj se borim proti njemu. To se pravi, prisegam vama, ko bi bil hud z menoj in ne tako dober, potem bi si nikakor ne premisljal. Povedal bi mu naravnost, da nočem, da sem že sam odrastel in postal mož, in da je stvar s tem pri kraju! In verjemita mi, da bi vstrajal pri svojem. Tako pa, kaj naj mu rečem? Toda ne dolžita tudi mene; vidim, Nataša, da si nekako nezadovoljna. Zakaj se spogledujeta? Gotovo si mislita; Zdej so ga zrahljali, da nima niti kaplje stanovitnosti več! — Več stanovitnosti je v meni, nego si mislita. Dokaz pa je to, da sem navzlic svojemu položaju takoj dejal sam pri sebi: to je moja dolžnost; vse, vse moram povedati očetu, — in da sem začel govoriti in povedal vse, oče pa me je poslušal do kraja."

"Kaj pa si mu povedal, kaj pravzaprav?" je vprašala Nataša nemirno.

"To, da ne maram nobene druge neveste, ker imam že svojo, — in ta da si ti. To se pravi, naravnost mu tega doschdoh še nisem povedal, a pripravil sem ga nato; jutri pa sem sklenil govoriti. Izprva sem začel govoriti o tem, da je sramotno in neplemenito, ženiti se na denar, in da je velika neumnost, če se smatra za nekakšne aristokrate. — Govorila sva popolnoma odkritosrčno, kakor brat s bratom. — Nato sem mu izjavil, da spadam v tiers-etat in da tiers-etat c'est l'essentiel; da se ponašam s tem, da sem tak kakor drugi in se nočem nad nikomer odlikovati; z eno besedo, razložil sem mu vse te zdrave ideje... Govoril sem z veliko vneto in zgovornostjo; sam sebi sem se čudil. Dokazal sem mu naposled še z njegovega stališča; rekel sem naravnost: Kakšna kneza sva midva? Samo po rodu, v resnici pa je jako malo knežjega na naju. Prvič nimava posebnega bogastva, a bogastvo je glavna stvar. Najodličnejši knez naše dobe je Rothschild. Drugič v sedanjem velikem svetu ni bilo že davno ničesar slišati o naju. Poslednji je bil stric, Semjon Valkovskij, a tudi ta je bil znan samo v Moskvi in zgolj zato, ker je zapravlil zadnjih tristo duš. Ako bi oče ne bil pridobil denarja, bi morda njegovi vnuki nekoč celo sami orali zemljo; manjka se takšnih knezov! Torej se nimava ponašati z ničemer. Z eno besedo, povedal sem vse, kar se je bilo v meni nakipelo, vse sem povedal, z vneto in odkritosrčnostjo, pa še pridodal se tuintam. On mi niti ni ugovarjal, temveč začel me je karati, zakaj da sem izostal v hiši grofa Najinskega; nato je dejal, da se moram prikupiti kneginji K., svoji krstni kumici; kajti če me ona dobro sprejme, me sprejmejo povsod in kariera je gotova. To so zgolj namigljaji na to, da sem pustil vse druge, ko sem se združil s teboj, Nataša; da je torej krivda na tvojem vplivu. Naravnost pa doschdoh ni govoril o tebi, temveč se celo očividno izogibljive tega. Oba razpletava zvižake, preživa in loviva drugega in bodi prepričana, da pride veselje tudi v našo deželo..."

"Že dobro; a kako se je končalo, kaj je sklenil? To je glavno. Kakšna vkupeletulja si ti, Aljoša!"

"Bog ga pozna; človek nikdar ne more priti njegovim sklepom do dna; kar pa se tiče mene, nikakor nisem klepetulja, temveč resno govorim. Odlučil se še ni, ampak na vse moje modrovanje odgovorja z usmevom in ta usmev je tak, kakor bi se mu smilil. Ne prikrivam si, da je to ponizevavno, toda ni me sram. Jaz, pravi, se popolnoma strinjam s teboj, toda zdaj se peljeva h grofu Najinskemu; tam glej, da ne boš govoril takih reči. Jaz te razumem, toda oni te ne bodo razumeli. — Zdi se, da tudi njega samesa nekateri nikakor ne razumevajo prav; jezijo se za nekaj. Sploh ni oče v družbi sedaj nič kaj priljubljen. Grof me je izprva sprejel nenavadno ošabno, čisto iz visokega doli, kakor bi bil popolnoma pozabil, da sem odrastel v njegovi hiši; začel me je spominjati, bogme! Jezi se pač nad menoj zaradi moje nevalečnosti, čeprav o nevalečnosti ni bilo govora; v njegovi hiši je strašen dolgčas — no, in zato ga nisem posecal. Tudi očeta je sprejel silno malomarno; tako malomarno, da niti ne vem, po kaj se je peljal k njemu. Vse to me je razburilo; ubogi oče mra pred njim malodane hrbej kriviti! Vem, da je vse to zaradi mene, toda jaz ne potrebujem ničesar! Hotel sem spričo tega izraziti očetu vsa svoja čustva, pa sem se vzdrlžal. Zakaj bi se trudil! Njegovih prepričanj ne izpremenim, samo njega bi spravil v slabo voljo, ko mu je že itak težko. No, sem si mislil, vrgel se bom na zvižako, prekanil jih bom vse in prisilil grofa k spoštovanju do sebe! In kaj se je zgodilo. Takoj sem dosegel vse, skoro v enem dnevu se je vse izpremenilo. Grof Najinski me zdaj ne ve kam posaditi. In vse to sem napravil jaz, samo s svojo lastno zvitostjo, tako da je oče kar roke razprostrl!"

(Dalje prih.)

E. H. STEPANOVICH

edini hrvatsko-slovenski pogrebnik,

9251 E. 92 St., S. Chicago, Ill.

Tel. S. Chicago 1423.

Rent. tel. S. Chicago 1606.

Ambulanci in kočije, ter avtomobil za vsako prigodo in vreme.

JACOB WAHČIČ

1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

JEDEN AKER ZADOSTUJE.

Ako si morete postaviti skromno hišo na svoje lastne stroške, pripravljene sem vam prodati jeden akter ali več zemlje. Na roko plačate majhno vsoto, ostalo pa na mesečne obroke. Jeden akter zemlje meri 132x330 čevljev, jednako šestim ali sedmim mestnim lotam. Ako si sedaj postavite hišo, si pripravite najemnino kar vam bo v veliko korist na stara leta. Blizo populčne železnice. Za podrobnosti vprašajte

GEORGE WARNER YOUNG,

Woodruff Bldg.

Joliet, Ill.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

Chicago Phone 788 N. W. Phone 257

James L. McCulloch

MIROVNI SODNIK IN JAVNI NOTAR.

M. D. POSTELANZYK, klerk in tolmač.

317 Jeferson Street, nasproti Court House, Joliet, Ill.

W. C. MOONEY

PRAVNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljšo smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.

Soba 218—9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

MICHAEL CONWAY

106 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. JOLIET

Pcsoujeje denar na zemljišča.

Insurance vseh vrst.

Surety Bonds.

Steam Ship Agent.

Both Phones 500.

ZA

PISMENI PAPIR,

KUVERTE,

NAKAZNICE,

BOLNIŠKE LISTE

IN PRAVILA

v slovenskem in angleškem jeziku, ter vse vrste tiskovine, oglasitve in knjige pišite na največjo slovensko unijsko tiskarno v Ameriki:

Amerikanski Slovenec

JOLIET, ILLINOIS.

DELO JAMČIMO.

BOJAZLJIVEC. A. P. Čehov. — Poslovenil Fedor Aleksejevič.

Zemljemerec Gljeb Gavrilovič Smirnov je došel do železniške postaje Gnilski. Do posestva, kamor je bil poklican, da bi nekaj izmeril, se je moral peljati z vozom se trideset do štiri-

deset vrst. (Če ni voznik pijan in če niso konji kake kljuse, ni do tam niti trideset vrst; če pa je voznik v rožicah in so mrhe trudne, potem je seveda celih petdeset vrst.)

"Povejte mi, prosim, ali morem dobiti tukaj pošne konje?" je vprašal zemljemerec postajnega čuvaja.

"Kakšne konje? Pošne konje? V okolici sto vrst ni mogoče dobiti niti psa, kaj še pošne konje... Kam pa se hočete peljati?"

V Djevinko, na posestvo generala Kohotova.

"A tako!" je menil čuvaj in zazdehal. "Potem pojdite vendar tu za postajo; kajti na dvorišču se dostikrat ustavijo kmetje, ki sprejemajo potnike."

Zemljemerec je vzdihnil in počasi odšel za postopje. Po dolgem iskanju je našel tam kmeta, ki je bil po dolgem pregovarjanju in omahovanju pripravljen, vzeti ga na voz. Bil je krepak človek, mračen, osepničast, v raztrgani suknji in ličnatih opankah.

"Vrag vedi, kako nerodno teljega imaš!" je zbadljivo rekel zemljemerec, ko je stopal na voz. "Saj ni mogoče niti razločiti, kje je zadnji konec in kje sprednji..."

"Kaj je pa tu treba še razločevati? Kjer ima konj rep, tam je spredaj, in kjer sedi vaša milost, je zadaj."

Konjič je bil mlad, a suh, z razprečenimi nogami in razgrizenimi ušesi. Ko se je zvravnal voznik na svojem sedežu in udaril z bičem po konju, je ta samo nekoliko stresel glavo; ko je pričel zmerjati in mu podaril še en udarec, je voz zaskripal in pričel trepetati kakor v mrzlici. Po tretjem udarcu se je pričel voz majati; po četrtem se je premaknil z mesta.

"Ali se bomo peljali tako ves dan?" je vprašal zemljemerec, ki je začutil, kako strašno trese voz, in se je čutil ruskim voznikom, ki se vozijo tako počivo počasi in pri tem puste, da se voz tako trese, da se obrača duša v telesu.

"Bo-omo že prišli!" je pomirljivo odgovoril voznik. "To je mlada, stanovita žival... Le počakajte, da pride prav v tek; potem je skoro ni mogoče ustaviti... No, no, hej, hi!"

Ko se je odpeljal voz iz postaje, se je že pričelo temniti. Na zemljemerečevi desnici se je razprostirala temna, zamrzla ravnina, kakor daleč je bilo mogoče videti... Kdor, se je vozil po njej, se je prav gotovo izgubil, bogvekam. Na horizontu, kjer je izginjala in se stikala z nebom, je počasi izginjala mrzla, jesenska večerna zarja...

Na levi strani pota so vstajali v nastajajoči temi veliki predmeti v precejšnji množini, ki se je zdelo, kot bi bili seneni kupi ali vas. Kaj je bilo spredaj, ni mogel opaziti; kajti na tej strani je oviral široki in ogromni voznikov hrbet ves razgled. Bilo je brezvetrno, a mrzlo, zelo mrzlo vreme.

"Moj Bog, kakšna pustinja je tu!" je pomislil zemljemerec in poizkušal zakriti ušesa s plaščem. "Nikjer ni človeškega stanovanja! Če tu človeka napadejo in oropajo, ne more zvedeti o tem nikdo, in če streljajo s topovi... Tudi voznik ni videti prav zanesljiv... Kako orjaški hrbet ima! Če tak-le junak le s prstom potiplje kate-rega izmed nas, je že izgubljen! In kako divji obraz ima!"

"He, ljubi prijatelj," je vprašal zemljemerec, "kako ti je pa ime?"

"Meni? Klim."

"No, torej, Klim, kakšne razmere pa vladajo kaj tu pri vas? Ali je nevarno? Ali je tu kaj roparjev?"

ščem... Kajti dobro sem znan s sodniki in policijskimi uradniki. Jaz sem državni uradnik, zelo potreben državnemu uradniku... in država skrbi, da mi ne stori kdo kaj zalega. Povsod ob poti je skritih nekaj čuvajev in policistov... Stoj, stoj!" je zakričal zemljemerec nenadoma. "Kam me pa pelješ? Kam, kam?"

"Ali ne vidite? V gozd vas peljem." "Saj me resnično pelje v gozd..." je pomislil zemljemerec. "Kako sem se prestrašil! Toda ne smem kazati vznemirjenja... Ne sme opaziti, da se bojim. A zakaj se ozre tolikokrat proti meni nazaj? Gotovo namerava kaj slabega..." Prej je vozil čisto počasi, korak za korakom, in sedaj pa tako podi!"

"Čuj, Klim, zakaj tako goniš konja?" "Saj ga ne gonim. Sam je začel teči... Kadar prične teči, ga ni mogoče ustaviti... Žival ima pač veselje, da ima take noge."

"Lazeš, ljubi prijatelj! Vem, da lažeš! A resno ti svetujem, vozi počasneje! Drži konja nazaj!... Ali slišiš? Nazaj ga drži!" "Zakaj?"

"Ker... ker se pripeljejo od postaje še štirje tovariši. Naj nas dojdejo... Obljubili so, da me bodo došli v tem gozdu... Vožnja skupno z njimi bo prijetejša... Vsi so mladi in krepki... vsak ima samokres... Zakaj pa se vedno obračaš in sediš nemirno kot na iglah? He? Jaz, ljubi prijatelj, hm, da... jaz... Mene vendar ni treba vedno gledati... Na meni ni ničesar, kar bi te moglo zanimati... Le samokres... Če hočeš, jih bom vzal ven in ti jih pokazal... Če hočeš..."

Zemljemerec se je bližnil, kot bi iskal po žepih. Toda v tem trenutku se je zgodilo nekaj, kar v svojem strahu ni mogel razumeti. Klim je skočil nenadoma z voza in bežal kolikor je mogel v goščavo.

"Pomoč!" je kričal. "Pomoč! Vzemite konja in voz, ti prokleti hudobnež, samo ne umori me! Pomoč!"

Hitri koraki, ki so se oddaljevali, nato lomastenje po suhih vejah — in nato je bilo vse tiho... Zemljemerec, ki ni pričakoval takega učinka, je predvsem ustavil konja; potem pa se je vsedel kolikor mogoče udobno in pričel premišljevati.

"Zbežal je... Tudi on se je prestrašil, neumnež... Na, kaj naj storim? Dalje peljati se ne morem, ker ne vem poti; tudi bi sumili, da sem ukradel konja... Kaj naj storim? — Klim! Klim!"

"Klim!" je odmevalo po gozdu. Pri misli, da bode moral vsi noč sedeti v mrazu v temnem gozdu in poslušati volkove, odmev in rezgetanje suhega konja, je začutil zemljemerec kako ga spreletuje mraz.

"Ljubi Klim!" je zaklical. "Dragi prijatelj! Kje pa si, ljubi Klim?"

Skoro dve uri dolgo je kričal zemljemerec, in šele, ko je ohripl in se spriznil z mislijo na prenočišče v gozdu, je prinesel do njega lahen dih vetra človeško stokanje.

"Klim! Ali si ti, dragi prijatelj? Peljiva se dalje!"

"Vi me hočete umo—moriti!" "Saj sem se le šalil, moj dragi! Bog me kaznuj, le šalil sem se! Saj nimam samokresov! Bahal sem se le vsled strahu! Stori mi povelji, peljiva se dalje! Mene zebe."

Klim, ki je gotovo že premislil, da bi bil izginil resničen ropar že davno s konjem in vozom, je stopil iz gozda in se neodločno bližal sopotniku.

"No, zakaj si se pa bal, neumnež? Jaz... jaz sem se vendar le šalil, ti se pa tako zbojši... Vse si se!"

"Bog vam odpusti, milostni gospod, je mrmral Klim, ko je stopal na voz. "Če bi bil vedel, za sto rubljev bi vas ne bil vzel na voz. Toliko da nisem umrl vsled strahu..."

Klim je udaril z bičem po konju; voz se je srtesel. Klim je udaril še enkrat, voz se je pričel majati. Po četrtem udarcu se je premaknil voz z mesta; zemljemerec si je zavil s plaščem ušesa in se udal sanjarjenju. Pot in Klim mu nista bila več nevarna.

Klim je udaril z bičem po konju; voz se je srtesel. Klim je udaril še enkrat, voz se je pričel majati. Po četrtem udarcu se je premaknil voz z mesta; zemljemerec si je zavil s plaščem ušesa in se udal sanjarjenju. Pot in Klim mu nista bila več nevarna.

me kapo. Major se je nasmehnil, mu je mignil, da stopi bliže, in mu pojasnil, da ne pozdravlja vojak vojaka tako. Ves "zgrevan" je Stefanetov svojo pot, kar sreča svojega gospodarja. Postavi se po vseh vojaških predpisih in salutira, da je bilo veselje. Ali gospodar mu migne, da naj stopi bliže, in mu pravi: "Poglejte, gospod Nace, če prav pomislimo, dobivate od mene plačo in sem jaz Vaš predstojnik — torej se mi zdaj umestno, da se mi odkrijete drugikrat."

Skrben izvošček. Nervozna gospa: "Čujte vi voznik, previdno vozite po tlaku! Ne pozabite hišne številke. Ogibajte se vestno vseh avtomobilov!"

Voznik: "V katero bolnišnico pa naj zapeljem, če bi se vam kaj pripetilo?"

Kakor ti meni, tako jaz tebi. A.: "Ali veste, gospa Mokar, zakaj dobi naše mesto vodovod?"

Gospa: "I, zato, da bomo imeli pitno in zdravo vodo." A.: "O ne. Samo zato, da ženske pri vodnjaku ne bodo klepetale."

Gospa: "No, veste kaj? Potem bo pa treba tudi pivovod napeljati, da možje ne boste tako dolgo posedali po gostilnicah in pivnicah."

Brezobziren. Dva delavca se pomenkujeta o današnjem rodu. "Ja", pravi prvi, "mi smo pač bolj modri kot so bili naši očetje; in ti so bili zopet modrejši od njih očetov." Tretji, ki je poslušal ta pogovor, pristavi: "Kako je bil šele neumen tvoj stari oče!"

Ni čuda. A.: "Ti, ali se ti ne zdi čudno, da Štefan zadnje čase tako slabo sliši?"

B.: "Ali ne veš, da je čez ušesa v dolgovi?"

Ta bo prava. "Zakaj ste pa tako zamišljeni?" vpraša on.

"Saj nisem zamišljen, de ona. "Saj vendar že 20 minut niste izpregovorili nobene besede."

"Ja, saj tudi nisem imela ničesar povedati."

"Ali nikdar ničesar ne govorite, če nimate ničesar govoriti?"

"Res."

"Ali hočete biti moja žena?"

Na železnici. Posvetnjak se približa romarici, pa jo oče dražiti z vprašanjem: "No, dobra ženica! Ste bili tudi vi v Lurdu?"

"Da, bila sem."

"Ali se vam je prikazala Mati božja?"

"O da, gospod! Pa ne samo Mati božja, ampak vsa sveta družina iz betlehemske hlevca. Manjkalo je samo osla; ta se mi je pa zdaj-le pokazal."

Vsi so se smejali, gospod se je pa umaknil v drug voz.

Dober odgovor. Prišel je nekdo pred cerkev in debelo gledal na pozlačenega petelina nad zvonikom.

"Oče," vpraša mimogredočega vaščana, "povejte mi no, zakaj imate na zvoniku petelina, ne pa kokoš?"

"Zato," odgovori mu vaščan, "da bi se ne strlo jajce, katero bi kokoš znesla."

Uštel se je. Mica: "Čujte soseda, posodila sem vam dve jajci, vi ste mi pa vrnila le jedno."

Majda: "Glej, glej, sem se pa uštel."

Tehten vzrok. Stotnik: "Ali sme vojak prodati svoj kruh?"

Rekrut: "Ne sme ga."

Stotnik: "Zakaj ne?"

Rekrut: "Ker si civilisti (nevojaki) ž njim želodce pokvarijo."

CENIK MOLITVENIH NABOŽNIH, PODUČNIH IN ZABAVNIH KNJIG

katere se dobe v

KNJIGARNI AMER. SLOVENCA, JOLIET, ILLS.

PODUČNE IN ZABAVNE KNJIGE.

Ali Boga Stvarnika res ni treba... 25c

Amerika, ali povsod dobro — doma najboljša... 20c

Angleščina brez učitelja... 40c

Arumugam, sin indijskega kneza. Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa... 20c

Babica... 50c

Rojakom priporočamo sledeče blago. Kranjski Brinjevec, zabor (12 steklenic) za \$10.50

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois. Fred Lehring Brewing Co. JOLIET, ILL. PIVO V STEKLENICAH.

STENSKI PAPIR. Velika zaloga vsakovrstnih barv, obla in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenjskega papirja po nizkih cenah.

W. H. KEEGAN POGREBNIK. Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebniha se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

Alexander Daras. Chic. Phone 376. N. W. 120 Jefferson St. JOLIET, ILL. N. W. telefon 556

J. & A. Pasdertz. se dobijo najboljša sveže in prelojene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Louis Wise gostilničar. Vse delo jamčeno. POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS. W. H. KEEGAN, Telefona št. 100 — vsak čas. Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill. Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

VINO, ŽGANJE IN SMOĐKE. Sobe v najem in Lunch Room. Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1118

Naročite zabor steklenic novega piva, ki se imenuje EAGLE EXPORT ter je najboljša pijača E. Porter Brewing Company Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.